Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН. ◆ № 167 (7908). ● 8 сентябрь, 1982 йил ◆ ЧОРШАНБА ● Баҳоси 3 тийин.

ОБЛАСТЬ МАТБУОТ МАРКАЗИ ХАБАР ҚИЛАДИ:

БРИГАДА ПАХТА ПЛАНИНИ БАЖАРДИ

БЕКОБОД. (Телефон орқали олинди). Кеча «Ленинград» совхози 5-бўлимининг Бекназар Раҳмонов бошлиқ бригадаси заршунослари зафар қучишди. Улар чўл зонасидаги мавжуд 60 гектар ердан пландаги 15 центнер ўрнига 22 центнердан ҳосил олиб, 5 иш кунида йиллик планларини шараф билан бажардилар. Шу кунгача уюлган «оқ олтин» хирмони 132 тоннадан ошиб кетди.

Биллур Қораева, Ўрол Бекназаров, Абдужаббор Эшқулов каби чеварларнинг ҳар бири ҳозиргача 1,5—2 тоннадан пахта теришди.

Далада ҳали ҳосил мўл. Бригада аъзолари йиғим-терим ишларини сусайтирмай ҳосилдорликни 45 центнерга етказиш учун курашмоқдалар.

МЕХАНИЗАТОРНИНГ ЯНГИ ТАШАББУСИ

◆ БЎКА. «Ленинизм» колхозининг илғор механик-ҳайдовчиси Саидиаби Раҳмонов ўтган йили «зангори кема» бункеридан 360 тонна «оқ олтин» тўккан эди. У бу йил яна юксак ватанпарварлик ташаббуси билан чиқиб, зиммасига оширилган социалистик мажбурият қабул қилди. СССР 60 йиллиги шарафига механизаторлар ўртасида ўтказиладиган социалистик мусобақага қўшилган «пўлат от» суворийси мавсумда 380 тонна пахта теришга сўз берди.

Райондаги Карл Маркс номли колхозда қўл терими жадал суръатларда боряпти. Айниқса, 10-бригада чеварлари бошқаларга намуна бўлишяпти. Мавсумда 10 тонна «оқ олтин» териб беришга қарор қилган хўжалик аъзоси Адолат Очилованинг ҳар куни терган пахтаси 180—200 килограммни ташкил этаяпти. Унинг коллективдошлари Ҳадича Бойматова ва Тошниёз Жуманазаровалар ҳам бу йил 8—10 тоннага етказиб пахта теришга ваъда беришган. Улар кунлик беллашувда А. Очиловадан қолишмаяптилар.

ҚАРИЯЛАР ҲИССАСИ

Районда 800 га яқин пенсионер истиқомат қилади. Куни кеча район партия комитетининг мажлислар залида бўлиб ўтган йиғилишда улар қимматли ватанпарварлик ташаббуси билан чиқишди. Бу ерга йиғилган 300 га яқин отахонлар ва онахонлар бир овоздан пахта йиғим-теримида қатнашиш, баҳоли қудрат ҳосил териш ёки даладагиларнинг бошқа юмушларига қарашиш истагини билдиришди.

120 ТОННАГА ЕТАДИ

◆ ОҚҚЎРҒОН. Район маиший хизмат кўрсатиш комбинати ишчи хизматчиларининг шиори шундай. Улар пахтакорларга долзарб паллада намунали хизмат кўрсатиш билан бирга, махсус отряд тузиб, йиғим-теримда ҳам яқиндан ёрдам беришаяпти. Отрядга 54 киши бириккан бўлиб, ҳозир улар Навоий номли колхозда уруғлик пахта теришяпти. Кечаги куни комбинат хизматчиларидан Олтиной Мирзаахмедова 80 килограмм, Гулнора Ҳолназарова 75 килограмм, Норхон Алиева 72 килограмм «оқ олтин» териб, бошқаларга ўрнак бўлишди.

«Коммунизм» колхозида ҳам йиғим-терим ишлари авж олдирилган. Шу кеча кундузда хўжаликда ҳар бир кишининг ўртача 60 килограммдан пахта теришга эришиляпти. Х. Тўрахўжаев бошлиқ бригадада йиллик планнинг 2,5—3, Б. Медгегенов бригадасида эса йиллик планнинг 1,5—2 ва О. Умаров етакчилик қилаётган бригадада йиллик планнинг 2 проценти миқдорида пахта топширилаяпти.

440 МИНГ ТОННАЛИК ХИРМОН УЧУН

ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 7 СЕНТЯБРГА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — районлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён.

(Планга нисбатан процент ҳисобида).

Янгийўл	0,31	0,78
Бўка	0,08	0,72
Бекобод	0,18	0,63
Чиноз	0,10	0,54
Оққўрғон	0,24	0,44
Пискент	0,11	0,44
Урта Чирчиқ	0,09	0,14
Коммунистик	0,07	0,07
Ғалаба	—	—
Область бўйича:	0,08	0,21

ҲИММАТИНГИЗГА БАЛЛИ, ОТАХОН ВА ОНАХОНЛАР!

ПИСКЕНТ РАЙОНИ ПЕНСИОНЕРЛАРИ, УЛУҒ ВАТАН УРУШИ ВА МЕҲНАТ ВЕТЕРАНЛАРИ СЛЕТИДАН

Саховатли олтин куз Пискент райони пахтакорлари учун ҳам баракали келди. Мавжуд 14 минг гектардан ортиқ пахта майдонида азамат дала меҳнаткашларининг пешона тери эвазига мўл ҳосил етиштирилди. Район заршунослари СССРнинг 60 йиллик шонли тўйи нишонланадиган йилда эл хирмонига 55 минг тонна «оқ олтин» тўкишдек юксак социалистик мажбурият олишган.

Бу йил районда ҳосилнинг 80 процентга яқини машиналар ёрдамида териб олинади. Бунинг учун 21 та терим-транспорт отряди тузилган. Унинг таркибидаги 295 «зангори кема», 732 тележка ва 187 транспорт тракторлари ипатоволиклар методи асосида ишлайди. Ҳар йилдагидек бу йил ҳам пахтанинг бир қисми қўлда терилади. Бу — умумхалқ ишига отахонлар, онахонлар ҳам ҳисса қўшишга астойдил бел боғладилар. Яқинда бўлиб ўтган пенсионерлар, Улуғ Ватан уруши ва меҳнат ветеранларининг слётида улар янги ташаббус билан чиқдилар.

Район партия комитетининг мажлислар зали. Кўксиларини орден ва медаллар безаб турган кексалар. Уларнинг чеҳрасидан нур ёғилиб турибди. Ўтирганлар орасида Совет давлати ташкил топгандан буён то унинг шу кунгача босиб ўтилган шонли йўлининг гувоҳи бўлган, Ватанимиз куч-қудратини мустаҳкамлаш учун тер тўкиб меҳнат қилиб, унинг душманлари билан юзма-юз жанг қилган кишилар кўпчиликни ташкил қилади. Қалбида меҳнат ишқи ва ғайрат шижоати жўш уриб турган бу нуроний отахонлар, мунис онахонлар ҳозирги долзарб паллада қўл қовуштириб ўтиришни ўзларига эп кўрмадилар. Анъанага кўра йиғим-терим қизиган паллада улар далага чиқиб, баҳоли қудрат пахта теришга ёки бўлмаса бошқа юмушларга қарашиб юборишга аҳд қилдилар.

Ўтган йили районда сафларига 800 кишини уюштирган 6 та пенсионерлар бригадаси ишлаган эди. Улар ёрдамида эл хирмонига 100 тоннага яқин пахта териб топширилди. Тельман номли, Охунбобоев номли ва Свердлов номли колхозлардан Ч. Абдуллаев, Х. Абдиқулов ва Ў. Жўраевлар етакчилик қилган кексалар бригадалари йиғим-терим ишларида, айниқса, яхши натижаларга эришишди. Охунбобоев номли колхознинг меҳнат ветерани Ҳолиқул Абдиқулов раҳбарлик қилган пенсионерлар бригадаси аъзоларидан Ойниса Олобова 5107, Анор Назирова 3084, Робия Муротова 2400, Туроб Арслонов 3120, Эргаш Каримов, Мухтор Саидов, Абдукарим Раҳимов, Умар Обидов, Ҳамроқул Ҳамдамов ва Абдураҳмат Турдиқуловларнинг ҳар бири 1500—2000 килограммга етказиб пахта теришган эди.

— Бу йил хўжалигимизда 6400 тонналик улкан хирмон учун курашиляпти, — дейди йиғилишда сўзга чиққан Х. Абдиқулов. — Биз кексалар ўзаро маслаҳатлашиб, яна бригада ташкил этишга ва 50 тонна пахта теришга қарор қилдик.

«Пискент» совхозида 3790 гектар майдонда бу йил ҳам мўл ҳосил етиштирилди. Совхоз ишчилари она Ватанга 14 минг тонна «оқ олтин» етказиб беришдек юксак мажбурият олишган. Ана шу улкан хирмонни уюшда район марказида яшовчи бир группа пенсионерлар ҳам қатнашиш истагида эканликларини билдиришди. Бу ҳақда уларнинг номидан пенсионер Фозил ота Муротов гапирдилар ва совхознинг 2-бўлимида ташкил этилган бригадада 20 га яқин киши ишлашини айтдилар.

Сўз совхознинг 1-бўлимида истиқомат қилувчи Алим ота Байроқдоровга берилди:

— Биз пенсионерлар, айниқса, Ватан уруши қатнашчилари партия ва ҳукуматимизнинг кўрсатаётган оталарча ғамхўрлиги учун минг бор миннатдормиз, — дедилар отахон. — Бу ғамхўрликларга жавобан ҳар қанча меҳнат қилсак арзийди. Шахсан менинг бу йил 1,5 тоннадан ортиқ пахта теришга қурбим етади.

Тельман номли колхоз пахтакорлари бу йил гектаридан 48 центнердан ҳосил олиш учун курашмоқдалар. Бу курашда кексалар ҳам астойдил қатнашмоқдалар.

— Мавсумда тўртта бригадага уюшиб ишлаймиз. Уядиган хирмонимиз 60 тоннадан кам бўлмайди, — деди колхоз ишлаб чиқариши ветерани Ч. Абдуллаев, — Қўшниларимиз — «Гулистон» ва Ленин номли хўжаликларда яшовчи қарияларни мусобақага чақирамиз.

Шундан сўнг сўзга чиққан Свердлов номли колхозда истиқомат қилувчи меҳнат ветерани Назирқул Толипов ҳам пенсионерлар номидан гапириб, мавсумда 55 тонна «оқ олтин» териб беришга қарор қилганликларини айтдилар.

Ветеранлар слётида Ўзбекистон ССР социал таъминот министри С. У. Султонова ва касаба союзлари область Советининг раиси А. В. Браилов ўртоқлар қатнашдилар ва нутқ сўзлашди. Ўртоқ А. В. Браилов бу йил область социал таъминот бўлими ҳамда касаба союзлари Совети томонидан пискентлик пенсионерлар учун Ватанимиз пойтахти Москва, шунингдек, Иваново ўлкасига саёҳат қилиш учун 15 та бепул йўлланма ажратилажагини айтди.

Йиғилиш қатнашчилари бир овоздан районда яшовчи барча пенсионерлар, Улуғ Ватан уруши ва меҳнат ветеранларига Мурожаат қабул қилишди.

Слёт ишида область партия комитети фан ва олий ўқув юртлари бўлими мудири Н. Ф. Иброҳимов, область социал таъминот бўлими мудири С. А. Раҳматхўжаева ўртоқлар қатнашишди.

Қ. КАРИМОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

Суратда: бир группа пискентлик ветеранлар.

Л. Гусейнов ва С. Маҳкамов фотоси.

ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИ ДЕПУТАТЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Халқ депутатлари Тошкент область Совети ижроия комитети маълум қиладики, ўн саккизинчи чақириқ халқ депутатлари область Советининг иккинчи сессияси 1982 йил 10 сентябрь соат 10.00 да область партия комитетининг мажлислар залида очилади.

Депутатлар шу бинонинг ўзида соат 8.00 дан бошлаб рўйхатга олинадилар.

Халқ депутатлари Тошкент область Совети ижроия комитети.

ОТАЛИҚ ЁРДАМИ

АНГРЕН керамика комбинатининг ишчи-хизматчилари бир-неча йилдан бери «Оҳангарон» совхозига оталиқ ёрдами кўрсатиб келмоқдалар. Айниқса, айни пишиқчилик палласида улар етиштирилган мўл ҳосилни қисқа муддатларда териб олишда деҳқонларга яқиндан ёрдам беришяпти.

Ҳар йили бу ишларга комбинат комсомол комитети бош-қош бўлади. Чунки, хўжаликка йўл олаётган ҳашарчилар ҳам асосан комсомол-ёшлардан ташкил этилади.

— Бу йил ҳам совхозда комбинатимизнинг 160 га яқин ишчиси меҳнат қилаяпти, — дейди комбинат комсомол комитетининг секретари Нурали Раимов. — Уларнинг юздан ортиғи комсомол аъзоларидир. Совхоз меҳнаткашларига сабзавот ва мева маҳсулотларини йиғиштириб олишда, шунингдек, ем-хашак тайёрлашда кўмаклашаяпмиз.

Комбинатнинг янги плита цехи ишчилари Назира Умирова, Гулбаҳор Абдуҳолиқова, ҳисобчи Ойниса Юнусова сингари илғор комсомоллар дала ишларида ҳам барчага намуна бўлишяпти. Улар ҳар куни 280—300 килограммдан помидор, олма ва бошқа маҳсулотларни териб топширишяпти.

А. МИРАЛИМОВ.

МОСКВАДА ЎЗБЕКИСТОН КУНЛАРИ

60 СССР

УЛУҒ ЛЕНИНГА МЕҲР-МУҲАББАТ

МОСКВА, 7 сентябрь. (ЎзТАГ махсус мухбири). СССР халқ хўжалиги ютуқлари виставкасидаги Ўзбекистон ССР кунларининг қатнашчилари бугун В. И. Ленин мавзолейини зиёрат қилдилар. Мавзолей ёнига қўйилган гулчамбар лентасига: «Ўзбекистон ССР меҳнаткашларидан» деган сўзлар ёзилган. Гулчамбарда жаҳонда биринчи Социалистик давлат асосчисига, республика меҳнаткашларига баҳодирона куч бағишлаган, совет халқлари буюк дўстлигининг ижодкорига зўр ҳурмат-эҳтиром ва муҳаббат ҳислари мужассамлашган.

Ўзбекистон делегацияси В. И. Ленин музейини, В. И. Лениннинг Кремлдаги кабинети ва квартирасини бориб кўрди.

Шу куни республика вакиллари Кремль девори ёнидаги Номаълум солдат қабрига гуллар қўйдилар.

АРХИТЕКТОРЛАР УЙИДА УЧРАШУВ

МОСКВА, 7 сентябрь. (ЎзТАГ махсус мухбири). СССР халқ хўжалиги ютуқлари виставкасидаги Ўзбекистон кунларининг қатнашчилари архитекторлар Марказий уйининг меҳмони бўлдилар. Учрашув бошланишидан аввал «Ўзбекистон шаҳарсозлиги ва архитектураси» деган тематик виставка тантанали равишда очилди.

Шундан кейин мамлакатнинг энг катта виставкасида республика кунларига бағишланган кеча бўлиб ўтди. Кечани СССР халқ архитектори, СССР Давлат мукофотининг лауреати, СССР Архитекторлар союзи правлениесининг биринчи секретари А. Т. Полянский очди.

Кечада сўзга чиққан Ўзбекистон Архитекторлар союзи правлениесининг раиси Т. Ф. Қодирова, СССР Архитекторлар союзи правлениесининг секретари, СССР Давлат мукофотларининг лауреати Е. Г. Розанов, РСФСР Архитекторлар союзи правлениесининг раиси, РСФСРда хизмат кўрсатган архитектор А. Г. Ричагов Совет Ўзбекистони кейинги олтмиш йил мобайнида экономика, фан ва маданиятнинг ҳамма соҳаларида юксак чўққиларга эришганлиги, совет республикаларининг қардошлик оиласида илдам суръатлар билан ривожланиб бораётганлиги тўғрисида гапирдилар. Зилзиладан сўнг, қайта тикланган Тошкент Советлар мамлакати халқлари улуғ ленинча дўстлигининг тимсоли бўлиб қолганлигини нотиқлар уқтириб ўтишди.

Кечада КПСС Марказий Комитетининг сектор мудири В. И. Федоров, Москванинг Бош архитектори, СССР халқ архитектори, Ленин мукофоти ва СССР Давлат мукофотининг лауреати М. В. Посохин қатнашдилар.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ ТЎҒРИСИДА ҲИКОЯ

МОСКВА, 7 сентябрь. (ЎзТАГ махсус мухбири). СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасидаги Ўзбекистон ССР кунлари муносабати билан бугун бу ерда «Совет Ўзбекистони — СССР халқларининг қардошлик оиласида» мавзуида матбуот конференцияси бўлиб ўтди.

Совет давлатининг юбилейини муносиб нишонлашга ҳозирлик кўраётган Ўзбекистоннинг ютуқлари, республика меҳнатчилари бутун совет халқи билан биргаликда КПСС XXVI съезди қарорлари, СССРнинг Озиқ-овқат программасини қандай амалга ошираётганликлари журналистларга гапириб берилди.

Матбуот конференциясида Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари М. Т. Турсунов, Республика Олий ва ўрта махсус таълим министри С. П. Пўлатов, Ўзбекистон ССР Маданият министри З. Р. Раҳимбобоева, Тошкент бош архитекторининг ўринбосари Л. Т. Адамов, Қорақалпоғистон область партия комитетининг секретари К. Е. Юсупов, Тошкент Медицина институтининг ректори, Ўзбекистон ССР Фанлар Академиясининг академиги Ў. О. Орипов сўзга чиқдилар.

Матбуот конференциясида КПСС Марказий Комитетининг масъул ходими М. Л. Ишков қатнашди.

ТЕНГ ҲУҚУҚЛИЛАР ИТТИФОҚИДА

МОСКВА, 7 сентябрь. (ЎзТАГ махсус мухбири О. Осипов). Мамлакатимизда Совет ҳокимияти йилларида ССР Иттифоқида меҳнат аҳлининг буюк қардошлиги вужудга келиб, мустаҳкамланмоқда, шу иттифоқнинг 60 йиллигини нишонлашга бутун тараққийпарвар инсоният ҳозирлик кўрмоқда. СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасидаги «Ягона оилада» кўргазмаси Советлар мамлакатининг, улуғ миллатли давлатдаги ҳар бир республиканинг жозибадор манзарасини акс эттиради. Бу ерда ўтаётган Ўзбекистон кунларининг қатнашчилари бугун шу кўргазма билан танишдилар.

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси юбилей кўргазмасида тенг ҳуқуқли республикалар орасида гуллаб яшнаётган ўлка эканлиги акс эттирилган. Асрий қолоқликдан иқтисодий ва социал ривожланиш чўққиларига кўтарилган диёримизнинг ёрқин тасвири Тошкент манзараларидан бошланади. КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг Ўзбекистон ССРга Ленин ордени топширишга бағишланган тантаналарда айтган қуйидаги сўзлари стендда кўзга ташланади: «Вайроналардан қайта тикланган, юксак даражада ривожланган индустрия ва катта фан шаҳри, улкан маданият марказларидан бири бўлмиш Тошкент СССР халқлари қардошлиги ва дўстлигининг инсон қўли билан бунёд этилган рамзи бўлиб, иттифоқдош республикаларнинг пойтахтлари туркумида Шарқ юлдузи каби порлаб турибди». Ўзбекистон кўргазмасининг биринчи залидаги катта рангли суратда Леонид Ильич Брежнев шу йил мартида республика пойтахтида завқ-шавқ билан кутиб олинганлиги ифодаланган.

Виставканинг рангдор безатилган бўлимлари томошабинларни Ўзбекистон машинасозлиги, энергетикаси ва газ саноати, металлургия ва пахтачилигини ривожлантиришдаги муваффақияти билан, меҳнаткашлар иқтисодий, илмий ва маданий фаолиятининг ҳамма жиҳатлари билан таништиради. Виставка меҳмонлари «оқ олтин»ни машинада териш ва ташиш диаграммаси ёнида узоқ вақт тўхталиб қоладилар. Машиналарнинг, пахта ортилган тележкаларнинг моделлари ҳаракатланиб турибди. Бу ердаги ҳамма нарса СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги нишонланадиган йилда мўл пахта ҳосили етиштириб, Ватанни қувонтиришга интилаётган республика деҳқонларининг мусобақаси қизғин тус олганлигидан далолат беради.

Фикр-мулоҳазалар дафтаридаги кўпдан-кўп ёзувлар «Ягона оила»да виставкасига, шу жумладан Совет Ўзбекистони кўргазмасига ҳам қизиқиш нақадар катталигини кўрсатади.

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ ИШЛАРИ КУНДАЛИГИ

МАШИНАЛАРНИНГ ҚАЙТИШ ЖОЙЛАРИНИ СИФАТЛИ ТАЙЁРЛАЙЛИК

ОБЛАСТДАГИ мавжуд пахтачилик районларида механик-ҳайдовчиларнинг кўрик-конкурслари бўлиб ўтди. Ҳар йили машина теримини бошлаш олдидан ўтказиш анъанага айланиб қолган бу муҳим тадбирда ўз хўжаликларидаги конкурсларда ғолиб чиққан 200 дан зиёд механик-ҳайдовчи иштирок этди. Кўрик-конкурсларни юбилей йили ҳосилини йиғиб-териб олишда иштирок этадиган барча механизаторлар, бригада бошлиқлари, участка ва бўлим бошқарувчилари, колхоз-совхозларнинг мутахассислари ва раҳбарлари зўр қизиқиш билан кузатиб бордилар.

Конкурсларга якун ясалиб, ғолиблар муносиб тақдирланди. Бироқ, бу кўрик-конкурслардан кутилган асосий мақсад энг илғор механик-ҳайдовчиларнинг тажрибаларини кўпчилик кўз олдида намойиш этиш, улар маҳоратлари сирларини ўрганиш ва тажрибаларини амалда қўллаб, карталарни машина теримига намунали тайёрлаш ва теримни муваффақиятли ўтказишдан иборат эди.

Механик-ҳайдовчилар конкурс давомида ўз машиналарини энг қисқа масофада қайтариш, бункерни тез бўшатиш, машинани эгатлар бўйлаб белгиланган тезликда текис бошқариш, терим аппаратлари узелларининг ишлаш технологиясини чуқур билиш, уларни тез ва тўғри созлай олиш юзасидан ўзаро куч синашдилар. Механизаторлар учун машинани қайтариш пайтидаги энг оғир шартлардан бири терим аппарати қатор орасидан қайтиш майдонига чиқмагунча машинанинг тезлигини пасайтирмаслигидир. Бу шартни тўғри бажарган механик-ҳайдовчи аппаратларни кўтариб, тезликни пасайтириши ва машинани қайтариши лозим.

Конкурс шартларига кўра қайтиш майдони 8 метрдан ошмаслиги керак. Аммо, кўрик-конкурсда иштирок этган ҳар тўрт механизаторнинг биригина бу шартни бажара олди, холос. Қолганлар учун эса 10—12, ҳатто, 16 метргача масофа керак бўлди.

Нормада белгилангандан ортиқ бўлган ҳар бир метр майдонни машина қайтиши учун тайёрлашда жуда кўп ортиқча меҳнат талаб этилади. Жумладан, бу майдонлардаги пишиб етилган ҳосилни қўлда териб олиш, ғўзапояларни юлиб, карта ташқарисига олиб чиқиш лозим бўлади. Агар ҳар бир картада машиналарнинг қайтиш майдони кенглиги 8 метр бўлса, бу область бўйича 8—9 минг гектар майдонни ташкил этади. Демак, қайтиш майдони 1 метрга кенгайса, қўшимча 1000 гектар майдонни ҳосил ва ғўзапоядан тозалашга мажбур бўлинади.

Бундан ташқари механик-ҳайдовчиларнинг кўрик-конкурслари асфальтланган ёки яхши текисланган майдонларда ўтказилганлигини ҳам эътиборга олиш лозим. Чунки, бевосита пахтазорларда бундай қулай шароит бўлмайди. Демак, конкурсда энг яхши натижа кўрсатган моҳир механизатор ҳам терим пайтида ўз машинасини 8 метрлик майдонда тез қайтара олмаслиги эҳтимолдан ҳоли эмас. Шунинг учун қайтиш жойларини тайёрлашга киришишда 8 метр эмас, балки 10 метр масофадаги ҳосил йиғиштириб олиниши керак. Табиийки, механик-ҳайдовчилар аппаратлар қатор ораларидан чиқиб улгурмасиданоқ, двигатель оборотини пасайтирадилар. Бу эса аппаратларнинг иш ритмини ўзгартиради ва шпинделлар чаноқдаги лўппи пахтани тўла териб ололмайди, унинг бир қисми ерга тўкилади.

Ҳосили терилиб, ғўзапояси йиғиштириб олинган қайтиш майдонлари кунт билан яхши текисланиши керак. Айниқса, эгатларнинг пушталарини текис ёткизишга алоҳида эътибор бериш лозим. Чунки, кенг қаторлаб экилган майдонларда пушталарнинг баландлиги 20—25 сантиметргача бўлади. Агар улар яхши текислаб, шиббаланмаса, машиналар қайтаётганда қийинчилик туғдиради. Шунинг учун бундай майдонларни занжирли техника воситасида текислаш керак бўлади. Грейдерлардан фойдаланилганда тупроқ карта ичига қараб эмас, ташқарисига қараб сурилиши лозим. Ана шунда эгат оралаб келган машина қайтиш майдонига бир маромда чиқиб, тез орқасига қайтади. Қайтиш майдонлари бульдозерлар ёрдамида текисланганида четидан кетмон билан қайта тузатиш талаб этилади.

Машиналарнинг қайтиш майдонларини тайёрлаш билан бир вақтда бригада бошлиқлари ва хўжаликларнинг мутахассислари ҳар бир механик-ҳайдовчи ва унинг сменадошига ўзларига бириктилган машиналарда машқлар ўтказишга имконият яратиб беришлари лозим. Бу машқлар давомида механизаторлар машинани энг қисқа масофада тез қайтариб олишни ўргандилар. Агар уларнинг касб маҳоратлари 8 метрлик қайтиш майдонида машинани тез ва тўғри қайтариб оладиган даражада бўлмаса, бу бригадаларда қайтиш майдонлари механизаторларнинг имкониятларига қараб кенгайтирилади. Акс ҳолда механик-ҳайдовчилар карта бошларида машиналарни қайтаришда кўп вақт сарфлайдилар. Натижада пахта териш машиналарининг иш унуми камаяди, аппаратлар ғўза тупларини тўғри қамраб ололмай, айрим узеллари тез ишдан чиқади.

Қайтиш майдонларини тўғри ва сифатли тайёрлаш машина терими суръатини оширишва хом ашё сифатини яхшилашнинг муҳим шартларидан ҳисобланади. Дефолиация сифатли ўтказилиб, ғўза барглари текис тўкилган карталарда қайтиш майдонларини тайёрлашни тезроқ тугаллаш шу куннинг долзарб вазифасидир.

БРИГАДА УСУЛИ—ИЖОДИЙ ТАШАББУС МАЙДОНИ

«БРИГАДА УСУЛИ—ИЖОДИЙ ТАШАББУС МАЙДОНИ» НОМЛИ НАВБАТДАГИ САҲИФАДА ОБЛАСТИМИЗДАГИ БИР ҚАТОР ТАРМОҚ ВА КОРХОНАЛАРДА ТЎПЛАНГАН ТАЖРИБА ҲАҚИДА ҲИКОЯ ҚИЛИНАДИ. БУ ТАЖРИБА «САНОАТДА МЕҲНАТНИ ТАШКИЛ ЭТИШ ВА РАҒБАТЛАНТИРИШНИНГ БРИГАДА УСУЛИ» ОБЛАСТЬ МАКТАБИНИНГ МАШҒУЛОТЛАРИДА ЎРГАНИЛДИ.

«ЯХШИ УЮШТИРИЛГАН, САМАРАЛИ, ТАЪБИР ЖОИЗ БЎЛСА, ФАҲМ-ФАРОСАТ БИЛАН ИШЛАЙДИГАН БРИГАДА — ИШЧИЛАРНИНГ БОШҚАРУВЧИЛИК КЎНИКМАЛАРИНИ РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ ҲАҚИҚИЙ МАКТАБИДИР, ҲАР ҚАНДАЙ ИЖОДИЙ ТАШАББУС УЧУН ТАЖРИБА ЛАБОРАТОРИЯСИДИР».

Л. И. БРЕЖНЕВ.

ДАВР ТАҚОЗОСИ

А. БРАИЛОВ,
Тошкент область касаба союзлари Советининг раиси

ЎЗБЕКИСТОННИНГ пойтахт областидаги кўп саноат корхоналарида кейинги йилларда меҳнатни ташкил этиш ва рағбатлантиришнинг бригада усули сезиларли ривожланди. Бизнинг вазифамиз ҳозиргача тўпланган барча яхши тажрибани ўзимизнинг корхонамизга, коллективимизга, цех ва бригадаларимизга олиб келишдан иборатдир.

Ҳозирги пайтда область саноатида меҳнатнинг сўнгги натижаси бўйича ишлайдиган 12 минг бригада фаолият кўрсатяпти. Улар 175 минг ишчини қамраб олган.

Автомобиль, трактор ва қишлоқ хўжалиги машинасозлиги, электр станциялари ва электротехника, металлургия ва химия саноати корхоналари касаба союз комитетлари бригада усулини жорий этиш ва такомиллаштириш бўйича намунали иш олиб боришмоқда.

Саноатда меҳнатни ташкил этиш ва унга ҳақ тўлашнинг бригада усулини оммавий жорий этиш мақсадида область партия комитети ва область касаба союзлари совети бу усулни кенг ёйиш бўйича социалистик мусобақа ташкил этиш тўғрисида қарор қабул қилдилар.

Бу сезиларли натижалар бермоқда. Фақат ўтган йилнинг ўзида ягона наряд бўйича ишловчи бригадалар икки баравар ошди. Уларда иш вақтини йўқотиш қисқарди, кадрлар қўнимсизлиги камайди, ишлаб чиқариш маданияти яхшиланди, меҳнат унумдорлиги ортди. Ҳар бир ишчи 2—3 аралаш касбларни эгаллади, малакасини оширди.

Бригада усулини ривожлантириш бўйича мусобақада Тошкент трактор, «Ташсельмаш», «Подъёмник», «Узбекхиммаш» заводлари, Ўзбекистон металлургия заводи ва Тошкент авиация, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йиллиги номли тикув бирлашмалари, «Средазуголь», «Лаззат» ишлаб чиқариш бирлашмалари ва бошқалар юқори натижаларга эришишяпти. «Ташсельмаш» заводида янгича бригадаларни ташкил этишда партия ва касаба союз ташкилотлари асосий ҳамда ёрдамчи ишлаб чиқариш ишчиларини бирлаштирадиган комплекс-сирғалувчан бригадалар ташкил этишга эътиборни қаратдилар. Бунинг учун бир қатор ташкилий-техникавий тадбирлар амалга оширилди. Бугунга келиб «Ташсельмаш» заводида жами ишчиларнинг 79 процентини ўз сафига бирлаштирадиган 427 янги типдаги бригада ишлаяпти.

В. П. Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасида бригада пудрати бўйича ишлашда салмоқли тажриба тўпланган. Бу ерда ишчиларнинг 78,2 проценти шу усулда ишлаяпти. Корхонанинг асосан бригада усулига ўтиши учун бошқаришнинг барча механизмини комплекс қайта қуриш бўйича катта ишлар амалга оширилди. Янги шароитда ишлаш учун ускуналар ва иш жойларининг жойлашишини қайта планлаштириш, цех ва бригадалараро меҳнат кооперациясини тартибга солиш талаб қилинарди. Айрим цехларда меҳнатни ташкил этиш бригада-комплект асосида бутунлай алмаштирилди.

Тўқимачилик ва енгил саноат корхоналари коллективларни меҳнатнинг бригада усулига ўтказишда мақсадга мувофиқ иш олиб боришяпти. Ишчилар, инженер-техник ходимлар ва хизматчиларнинг ижодий активлигига ва ташаббусига таянган Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли тикув бирлашмасининг касаба союз ташкилоти хўжалик раҳбарлари билан ҳамкорликда, партия ташкилоти раҳбарлиги остида меҳнатнинг бригада усулини такомиллаштириш борасида сезиларли натижаларга эришдилар. Бу ерда ишлаб чиқариш техникаси, технологиясини, меҳнатни нормалаштириш ва ҳақ тўлашни ўз ичига қамраб олган ташкилий тадбирлар плани ишлаб чиқилди. Меҳнатни нормалаштириш группаси касаба союз комитети билан биргаликда тикув буюмларининг барча ассортиментига элементлар бўйича тармоқ вақт нормаси ишлаб чиқилди. Тикув ишлаб чиқаришидаги операцияларга жами 1.218 ва тайёрлов-бичиш ишлаб чиқариши бўйича 312 норма кўзда тутилган. Буюмларнинг барча ассортиментига меҳнатни тақсимлашнинг технологик схемалари тайёрланган. Асосий ва ёрдамчи ишлаб чиқаришда ҳар бир бригадалар бўйича меҳнат миқдори ҳисоблаб чиқилган, иш ва ишчиларнинг ўртача тариф разрядлари белгиланган. 1982 йилнинг 30 августигача бирлашмада жами ишчиларнинг 67 процентини бирлаштирган 36 бригада ташкил этилди.

Область касаба союзлари совети, тармоқ касаба союзлари область комитетлари меҳнатнинг бригада усулини ривожлантиришда касаба союз ташкилотларининг ролини оширишга доимий эътибор бериб келяпти. Хўжалик раҳбарлари ва касаба союз комитетлари раисларининг ҳисоботлари мунтазам эшитиб борилмоқда. Масалан, область касаба союзлари совети «Миконд» ва электрон техника заводлари касаба союз ташкилотлари ва хўжалик раҳбарларининг ишини кўриб чиқди, металлургия саноати, трактор ва қишлоқ хўжалиги машинасозлиги ишчилари касаба союзлари область комитетларининг меҳнатни ташкил этиш ва рағбатлантиришнинг бригада усулини ривожлантириш бўйича ҳисоботини тинглади.

Шубҳасиз, областимиздаги қатор корхоналар ва тармоқларда меҳнатни ташкил этишнинг бригада формасини жорий этиш ва такомиллаштириш бўйича бой тажриба тўпланган. Айни пайтда эса кўп корхоналарда бу илғор усул суст жорий қилиняпти, бу борада юқори ташкилотлар томонидан қўйилган вазифалар бажарилмаяпти. Тошкент лак-бўёқ заводи, Чирчиқдаги «Ғунча» тикув фабрикаси, пойафзал фабрикаси, Янгийўл мебель фабрикаси шулар жумласидандир.

Айрим корхоналарнинг касаба союз ташкилотлари ва хўжалик раҳбарлари меҳнатнинг бригада усулини ташкил этишга инженер-техник ходимларни, мутахассисларни жалб этишга кам эътибор беряпти. Хўжалик юритишнинг янги шароитларида ишлаётганлар учун ҳамма жойда ҳам маънавий ва моддий рағбатлантиришнинг самарали усуллари етарли қўлланиляпти, деб бўлмайди. Масалан, кўп бригадирларнинг 20 процент иш вақти бригадага раҳбарлик қилишга сарф бўлади, бу раҳбарлик учун амалда мавжуд қўшимча ҳақ эса 10—15 процентни ташкил этади. Натижада юқори малакали ишчилар бригадани бошқариш учун моддий манфаатдор эмас.

Янги иш шароитига ўтган бригадаларнинг социалистик мусобақасини ташкил этишда ҳам камчиликлар бор. «Компрессор», «Подъёмник» заводлари, тўқимачилик комбинати, «Малика» бирлашмаси ва бошқаларнинг цех коллективларида бригадаларнинг социалистик мусобақасига ҳар куни якун ясалмаяпти.

Область касаба союзлари Совети кейинги икки йил ичида Тўйтепа металл конструкциялар заводида, электрон техника, «Ташсельмаш», Тошкент трактор заводларида, «Средазкабель» бирлашмасида ва бошқа коллективларда бригада пудратини ташкил этиш тажрибасини ўрганди ва умумлаштирди. Шу йилнинг апрель ойида В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиалида бригадирлар ва касаба союз ташкилотчилари слёти ўтказилди.

Биз ишонамизки, область касаба союз ташкилотлари хўжалик раҳбарлари билан биргаликда меҳнатни ташкил этиш ва унга ҳақ тўлашнинг бригада усулини янада ривожлантириш ишига активроқ қўшиладилар, коллективларнинг бутун кучини беш йилликнинг иккинчи йили социалистик мажбуриятларини муддатидан илгари бажаришга сафарбар этадилар.

ЮТУҚЛАР БИЛАН ЧЕКЛАНМАЙЛИК

Г. ГЛАДЬКО,
Олмалиқ кон-металлургия комбинати касаба союз комитетининг раиси

КОЛЛЕКТИВЛАРНИ бригада формаси усулида ишлашга кенг жалб этиш билан бирга комбинатимизда қатор тадбирлар амалга оширилмоқда. Бригадаларни йириклаштириш, меҳнат улушининг коэффициенти бўйича рағбатлантириш ва бригада пудратини жорий этиш сингари тадбирлар шулар жумласидандир. Биринчи ярим йиллик натижаларига кўра 2755 кишидан иборат 138 та бригада меҳнат улушининг коэффициентини ҳисобга олган ҳолда иш ҳақи ва мукофотлар олди. Бу ўтган йилдагига нисбатан 2,2 процентга кўп демакдир. 565 кишидан ташкил топган 23 та бригада эса пудрат асосида меҳнат қилмоқда.

Меҳнатни ташкил этиш ва унга ҳақ тўлашнинг бригада формасини ривожлантириш ва такомиллаштириш бўйича топшириқлари муваффақиятли бажаряпти. Шунга қарамай, комбинатимизда бу илғор усулнинг мавжуд резервларидан тўла фойдаланилмаяпти. Ягона наряд асосида ишлашга бригадаларни янада тезроқ ўтказишга эришиш керак.

●

Меҳнат улуши коэффициенти ҳисобга олинадиган бригадалар ишининг таҳлили бу усул афзалликларини яққол кўрсатади. Бу бригадаларда унумдорлик анча юқори бўлади, меҳнат ва ишлаб чиқариш интизоми бузилмайди.

Н. Азизов бошчилигидаги транспортчилар комплекс бригадасини мисолга келтириш мумкин. 60 кишидан иборат электровоз машинистлари, портлатувчилар коллективи 1981 йилдан бери пудрат усулида меҳнат қилиб, технологик талабларнинг тўла бажарилишига эришяптилар.

А. Лобовой бошчилигидаги экскаваторчилар пудратчи бригадаси маъдан ортишда меҳнат унумдорлигини 19,7 процентга оширишга эришди. Ўз навбатида иш ҳақи 9,7 процентга кўпайди. Кўплаб материал ва электроэнергия иқтисод қилинди, ортилаётган маъданларнинг таннархи арзонлашди, бригададаги ишчилар сони 3 кишига камайтирилиб, машинистлар 2 экскаваторда биттадан ёрдамчи билан меҳнат қилишяпти.

Ярим йил муқаддам бу коллектив бригада пудрати асосида меҳнат қилган темир йўл цехининг А. Коновалов бошчилигидаги локомотив бригадаси билан бирлаштирилган эди. Сари Чеку конидан мис бойитиш фабрикасигача маъданни ортиш ва ташишга бириктилган яна бир бригада 1982 йилда Л. Коновалов бошчилигида ишлай бошлади. 48 кишидан иборат коллектив ихтиёрига 2 экскаватор ва 4 та локомотив состави топширилди. Айни пайтда улар оз ишчи кучи билан бўлса ҳам тиғиз топшириқларни муваффақиятли бажариб келишяпти.

Меҳнатни ташкил этиш ва унга ҳақ тўлашнинг илғор усулини ривожлантириш ва такомиллаштириш комбинатда реконструкция ишлари давом этаётган оғир бир шароитда меҳнат унумдорлигини 1,9 процентга ошириш, 27 минг сўм маблағни тежаш, 20 кишини бошқа ишларга ўтказиш имконини берди.

БИРИНЧИ ТАРБИЯЧИ

И. БАСАНЕЦ,
В. П. ЧКАЛОВ НОМЛИ ТОШКЕНТ АВИАЦИЯ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИНИНГ КОМПЛЕКС БРИГАДАСИ БОШЛИҒИ

БРИГАДА усулини такомиллаштириш бўйича кўп муаммолар бор ва уларни ҳар бир коллектив ўзича ҳар хил ҳал қилади. Айни пайтда, умумий вазифалар ҳам мавжуд.

Пудратчи бригадалар ишлаб чиқаришни ва планлаштириш системасини аниқ ташкил этилишини тақозо қилади, планни асосли тузиш, рағбатлантириш масалаларида инженерлик хизматларига оширилган талаб қўяди.

Ўз навбатида ҳар бир ишчининг индивидуал қобилияти ва имкониятларига қараб самарали фойдаланиш ҳисобига ишлаб чиқариш участкасидаги ишларни оператив амалга оширишга барча имкониятни йўналтириш мумкин бўлади. Бригадада ишни тақсимлашда ишчиларнинг ўзлари қатнашадилар. Бригадаларда аралаш касблар ва аралаш операцияларни ўзлаштиришга қизиқиш кучаяди.

Мана шундай шароитда агар бригадирнинг ўзи юқори малакали бўлса, табиий равишда технологик жараённинг самарали варианти вужудга келади, шунингдек, асбоб ва ускуналардан моҳирона фойдаланиш йўл-йўриқлари туғилади, бир сўз билан айтганда, бу ерда ижод учун ва ижодий топилмани тезда жорий этиш учун кенг имконият очилади.

Фрезерчилар ва слесарларни бирлаштирган бизнинг бригадамиз фаолиятидан бундай мисолларни жуда кўп келтириш мумкин. Масалан, 20 дан ортиқ мосламалар бизнинг таклифимиз билан тайёрланди. Фақат ўтган йилнинг ўзида бизнинг таклифларимиз бўйича оммавий номенклатурадаги маҳсулот ишлаб чиқариш меҳнат миқдори 15 процентга камайди.

Иккинчи оила деган тушунча бу бригадаларга нисбатан жуда ярашиб тушади. Мазкур оиланинг ҳар бир аъзоси коллективдаги маънавий-психологик муҳитга таъсир кўрсатади. Шунинг учун ҳам бригададаги тарбия жараёни одатда ўзларига алоҳида эътиборни талаб қиладиган ёш ишчилар учунгина эмас, балки бригаданинг барча аъзолари учун ҳам тааллуқли бўлади.

Бунда эса бригадир ташаббускор бўлиши, ишлаб чиқариш муҳитида одамларнинг ўзаро муносабатини хушёр илғаб олиши, уларни ишлаб чиқаришдан ташқарида ҳам бир-бири билан яқин бўлишини таъминлашга ҳаракат қилиши зарур. Бригадада фақат ишлаб чиқариш эмас, ҳар бир ишчининг оиласи тўғрисида ғамхўрлик ҳам умумий бўлиши лозим. Фақат мана шундагина бригада тарбиячи бўла олади. Табиий, бу нарса кўп жиҳатдан аввало бригадирга боғлиқ.

Бизнинг бирлашмамизда бригадирларнинг доимий фаолият кўрсатувчи курслари ишлаб турибди, бригадирлар ва мастерлар слётлари ўтказилади. Мана шундай курсларда бригадирларнинг кўпроқ психология масалаларига оид бўлган тажрибаларини алмашишга бағишланган махсус семинарлар ташкил этилса дуруст бўларди.

Меҳнатни ташкил этиш ва уни рағбатлантиришнинг бригада усули ҳақиқатан ҳам асосий усул бўлиб боряпти. Бироқ уни чинакам ҳақиқий усул даражасига кўтариш учун янги ишда табиий равишда туғилаётган қатор муаммоларни оператив ва ишбилармонлик билан ҳал қилиш зарур.

ИЛҒОР ТАЖРИБАГА ТАЯНИБ

Ж. ШАРИПОВ,
автомобиль, трактор ва қишлоқ хўжалиги машинасозлиги ишчилари область касаба союзлари комитетининг секретари

КОРХОНАЛАРДА бригада советлари, цех, корхона ва бирлашма бригадирлар советлари ташкил этилди ва улар ишлаб турибди. «Ташсельмаш» заводида ва трактор ишлаб чиқариш бирлашмасида ҳар кварталда бригадирлар слётини ўтказиш одат тусига кириб қолди. Бу слётларда илғор тажрибалар ўртоқлашилади, етакчи бригада коллективлари мукофотланади, аниқланган камчиликларни бартараф этиш чоралари белгиланади.

Бригада усулини жорий этишни тезлаштириш мақсадида область касаба союз комитети «Союзмашхлопководство» бутуниттифоқ ишлаб чиқариш бирлашмаси раҳбарлари билан ҳамкорликда бирлашма, корхона ва ташкилотларнинг касаба союз активлари, раҳбарлари, бўлим бошлиқлари билан семинар-кенгашлар ўтказяпти. «Ташсельмаш» заводида эса бригада усулини қўллаш бўйича заводлараро тажриба мактаби ўтказилди.

Бугунга келиб «Союзмашхлопководство» бутуниттифоқ ишлаб чиқариш бирлашмаси корхоналарида 1078 та бригада ташкил этилган бўлиб, уларга жами ишчиларнинг 61,37 проценти бириккандир. Шуларнинг ярмидан кўпроғи комплекс бригадалар. Иш ҳақи эса бригада аъзолари ўртасида меҳнат улуши коэффициентини ҳисобга олган ҳолда тақсимланаяпти.

Эришилган бу муваффақиятларда касаба союз ташкилотларининг ҳиссаси катта. Бригадаларни ташкил этиш ва улар ишини кузатиб бориш бевосита ана шу активлар иштирокида бўлди. Айни пайтда ҳаракатдаги ишлаб чиқариш бригадаларида шаклланиш даври давом этяпти, дейиш мумкин.

Ҳозирги пайтда область касаба союз комитети корхона, цех ва участкалардаги мавжуд тажрибаларни диққат билан ўрганиш ва уларни умумлаштиришни ўзининг асосий вазифаси деб билмоқда. Семинар, кенгаш, йиғилиш, илғор тажриба мактаблари машғулотларини ўтказиш йўли билан бу усулни кенг оммалаштириш лозим. Уларни ўтказишга турли соҳа мутахассисларини жалб эта бошлаймиз. Биз «Чирчиксельмаш», «Ташхимсельмаш» заводларида меҳнатни ташкил этиш ва унга ҳақ тўлашнинг бригада формасини жорий этишда ёрдам кўрсатишимиз лозим. Шунингдек, касаба союз группалари ҳамда цех касаба союз ташкилотлари бюроларининг бу борадаги ишларини янада жонлантиришга эришмоқ зарур.

НОҚОРАТУПРОҚ ЗОНА

ДЎСТЛИК ДАЛАСИ

Новгород областидаги собиқ захкаш ерларнинг яна бир ярим минг гектари унумдор далага айлантирилди. Бу ерда зах қочириш системаларини қураётган ўзбекистонлик мелиораторлар шу ишни қилдилар. Ғаллакорлар бутун майдонга озуқа экинлари экдилар.

Хўш, бу муваффақиятларга қандай қилиб эришилди? Пухта саноат базаси, қурувчилар ва мелиорация техникаси учун ремонт устахоналари барпо этилди, бригада пудрати усули жорий қилинди. «Тошкент-1» ихтисослашган ва механизациялашган кўчма колонналарнинг коллективи бу усулнинг иқтисодий устунлигини амалда исбот этди. Бу ердаги барча қурилиш-монтаж ишларининг қарийб 60 проценти хўжалик методи билан, графикдан ўзиб бажарилмоқда ва моддий ресурслари, меҳнат ресурслари анча тежалмоқда. Кейинги йил ичида гидротехник объектлар қурилишда 30 минг сўм кўп пул тежалди.

Хўжалик ҳисобидаги кўпгина бригадалар яхши ишламоқда. Масалан бульдозерчилардан Е. Трусов ва А. Редеров, якка чўмичли экскаватор машинистлари оға-ини Турдиевлар, кўп чўмичли экскаватор машинисти Б. Эшназаров, шофёр Н. Загидулли ва бошқа кўпгина кишилар икки нормадан бажаришаяпти.

Экскаваторчи С. Мамутовнинг ташаббуси ва иштирокида «Тошкент-2» колоннасида очиқ магистрал каналларни қуришда ерни звено системасида ковлаш усули жорий қилинди. Ҳар бир звенода иккитадан агрегат бор. Шундан бири канал нишоблигини олиб, уни белгиланган чуқурликкача ковлайди, иккинчи звено эса ундан 15—20 метр нарида канал тубини текислаб нишаблик тупроғини олади. Шундай қилиб экскаваторларнинг бекор қатнашларига барҳам берилади.

В. ЧЕРНЯЕВ,
ТАСС мухбири.
Новгород.

БОШҚАРУВНИНГ МУҲИМ ҚИСМИ

И. ИСКАНДАРОВ,
Ангрен «Резинотехника» заводи директори

КОРХОНАМИЗ бир неча йиллардан бери барча техник-иқтисодий кўрсаткичлар бўйича давлат планларини мунтазам зиёдаси билан бажариб, социалистик мусобақада совринли ўринларни эгаллаб келяпти. Заводнинг бир маромда ишлаши асосан ишлаб чиқаришдаги ички резервларни ижодий равишда излаш билан белгиланади. Ана шундай резервлардан бири меҳнатни ташкил этиш ва рағбатлантиришнинг бригада усулини ривожлантиришдир.

Меҳнатни ташкил этиш ва унга ҳақ тўлашнинг илғор усулини А. Тринц бошчилигидаги участкада бошладик. Бу ерда комплекс механика-йиғув бригадаси тузилди. Бунга қадар участкада ремонтчи слесарлар, пайвандчилар, токарлар, чархчилардан иборат 4 та мустақил бригада шахсий кўрсаткичлар бўйича ишлар эди. Станокчилар слесарь ва пайвандчилар билан ўзаро ҳамкорликда иш юритмасликлари оқибатида кўп ҳолларда айни пайтда зарур бўлган деталлар кечикиб тайёрланарди. Бу эса цехдаги бир маромда ишлаш тартибини бузар эди. Бригадалар бирлаштирилгач слесарлар ҳам, станокчилар ҳам ҳамжиҳатликда меҳнат қила бошладилар. Демак, манфаатдорлик ҳам умумий бўлиб қолди.

Биринчи йилиёқ комплекс бригада меҳнатни ташкил этишни такомиллаштириш ҳисобига, иш вақтидан ҳамда мавжуд станоклардан самарали фойдаланиши туфайли маҳсулот тайёрлаш 29,6 процентга кўпайди. Киши бошига меҳнат унумдорлиги 25,5 процентни ташкил этди. Завод бўйича эса бу кўрсаткич 3,4 процентни ташкил этади. Бригада аъзоларининг ўртача ойлик иш ҳақи 18 процентга ошди.

Комплекс бригаданинг ташкил этилиши расмийлаштириладиган ҳужжатлар ҳамда уларга сарфланадиган вақтни тежашни таъминлади. Тайёрланадиган маҳсулотга ягона наряд тақдим этилиб, унда сарфланадиган вақт, маҳсулотлар қиймати кўрсатилади. Шу муносабат билан йилига 384 наряд ўрнига 12 наряд тақдим этиладиган бўлди.

Комплекс бригадада бригадир, группа касаба союз ташкилотчиси, комсорг ва 3 та илғор ишчидан иборат Совет ташкил этилган. Бу Советнинг вазифаси социалистик мажбуриятларнинг бажарилишини назорат қилиш, мусобақага якун ясаш, илғор тажрибани жорий этиш, бригаданинг ҳар бир аъзосига меҳнат улуши коэффициентини белгилаш, ишчиларга разряд бериш юзасидан маҳорат комиссияларига тавсияномалар тайёрлаш сингари тадбирларни амалга оширишдан иборатдир.

Коллектив иш сифатини бригада аъзолари ўртасида тақсимлаш ишчиларнинг разряд тариф ставкалари ва амалда ишлаган вақтлари, бригада меҳнат шартномасида қайд этилган меҳнат улушларининг коэффициентини ҳисобга олинган ҳолда амалга ошира бошланди. Бригада аъзоларининг ўзлари меҳнат улуши коэффициентини ошириш ёки пасайтириш масаласини ҳал қиладилар. Асосий коэффициент шахсий кўрсаткичлар ҳамда ишга муносабат сингари омиллар асосида белгиланади.

Корхона ишлаб чиқарувининг муҳим бошқарув звеноси бўлмиш ана шундай бригадаларни ташкил этишдаги энг қимматли омил мустақиллик деб ўйлайман.

Мустақиллик шуниси билан қимматлики, у ишчиларда масъулият ва ишга онгли ёндошиш ҳиссини уйғотади. Бригада формаси меҳнатни нормалаш даражасини юксалтиришга амалда ишонч ҳосил қилдик. Масалан, кейинги икки йил ичида заводда меҳнатни нормалаштиришда қатнашаётган ишчилар сони 29 процентдан 61 процентга ошди. Масалан, ремонт-механика цехининг ягона наряд асосида ишлаётган бригадаларида ишчиларнинг шахсий ташаббуслари билан 11 та вақт нормативлари қайта кўриб чиқилди. Шунга ўхшаш ажойиб ташаббуслар билан чиқаётган кишиларни ҳар томонлама рағбатлантиришга ҳаракат қиламиз.

Завод маъмурияти корхона касаба союз комитети билан ҳамкорликда кишиларни ишнинг илғор усулига ўтказиш бўйича қатор тадбирларни амалга оширди. Тасдиқланган график бўйича ҳар ойда заводда ишчилар кайфиятини социологик тадқиқотлар ёрдамида ўргана бошланди. Улар ишчилар ўз меҳнатидан қандай қаноат ҳосил қилаётганлигини, бригада аъзоларининг нуфузи ва ишда, дам олишда уларнинг бир-бирига тўғри келиш ёки келмаслигини, уларнинг шахсий ва ишчанлик кайфиятларини ўрганишни ўз олдига мақсад қилиб қўйди. Ана шу социологик тадқиқотлар натижаларига асосланиб коллективдаги ҳукмрон кайфиятни яхшилаш, кадрлар қўнимсизлигини бартараф этиш, бригада аъзолари ўртасидаги ўзаро муносабатни янада яхшилаш, ишчилар маҳоратини ошириш юзасидан аниқ тадбирлар кўрила бошланди. Айни пайтда жами ишчиларнинг 47,7 проценти бригада методи асосида ишлашга жалб этилган. Заводда бригадалар ташкил этилиб, уларнинг сафига асосий ва ёрдамчи бўлимларнинг ишчилари киритиляпти. Масалан, 4-цехда 8 та комплекс-сирғалувчи бригадалар ташкил этилиб, уларга 127 ишчи бирлашгандир. Бригада сафига ёрдамчи участкалар ишчилари киритилгач қурилмалардан тўлароқ фойдалана бошланди, ҳар сменада маҳсулот тайёрлаш 30 процентга ошди.

Янги типдаги бригадалар нефть химияси саноатида бўлгани каби заводимизда ҳам дастлабки босқичларни ўтаяпти. Бригада методини янада оммалаштириш ва унинг самарадорлигини ошириш билан боғлиқ бўлган кўпгина муаммолар умумтармоқ характеридаги муаммолардир. Шундай экан, кўпроқ методик адабиётлар чиқарилишини, тўпланган тажрибалардан тўлароқ фойдаланишни истар эдик. Ана шу йўналишда яна кўп иш қилишимиз лозим.

ТОШКЕНТ темир йўл бўлинмасининг машинист Муллаахмад Аҳмедшинов бошлиқ экипажи аъзолари биринчилар қатори бригада усулида ишлашга ўтган эдилар. Улар илғор усулнинг афзалликларини амалда намойиш қилиб, зиммадаги топшириқни мунтазам ошириб бажаришмоқда. Суратда: тепловоз машинисти (чапдан) М. Аҳмедшинов, машинист ёрдамчилари Е. Нахаенко ва Ф. Нишонбоев.

В. Сироткин фотоси.

САБЗАВОТЧИЛИК, ИХТИСОСЛАШТИРИШ, НАТИЖА

ЎН БИРИНЧИ беш йилликнинг дастлабки йилида колхозимиз меҳнаткашлари барча соҳалар бўйича олинган план ва мажбуриятларни ошириб бажардилар. Азамат деҳқонларимиз қўлга киритган ютуқларини бу йил янада мустаҳкамлаш учун курашмоқдалар.

Биз **юбилей йилида давлатга 9000 тонна сабзавот, 360 тонна мева, 250 тонна каноп етказиб берамиз.** Шунингдек, чорвачиликни ҳам жадал ривожлантириб, **йил охиригача 140 тонна гўшт, 140 тонна сут, 200 минг дона тухум етиштирилади.**

Ерларимиз тоғ этакларига жойлашган. Тупроқ структураси анча мураккаб, шу туфайли мўл ҳосил учун курашни кеч кузданоқ бошлаб юборамиз. Экиндан бўшаган майдонлар икки ярусли плугларда 35—40 сантиметр чуқурликда шудгорланади. Ҳар гектар ерга 15—20 тоннадан гўнг, 500—600 килограммдан минерал ўғит соламиз.

Эрта баҳорда етилган майдонларга экилган кўчатлар жадал ривожланади. Бу даврда экинларга ишлов бериш, парвариш қилиш каби агротехник тадбирларни ҳам юксак сифатли бажарилишига эришамиз. Унумдорлиги паст бўлган ерлар қўшимча озиқлантирилади. Буларнинг ҳаммаси ҳосилдорликни мунтазам ошириб боришни таъминламоқда. Масалан, 1981 йилда ҳар гектар ердан 354,5 центнердан сабзавот олинди. Бу йил эса 380 центнерга етказиш учун кураш кетяпти.

Хўжалигимизда асосан помидор ва пиёз етиштирилади. Биз сўнгги йилларда айниқса, помидордан мўл ҳосил олмоқдамиз. **Биргина ўн биринчи беш йилликнинг дастлабки йилида ҳосилдорликни 600 центнерга етказдик.** Хўш, бунга қандай қилиб эришилмоқда?

Аввало, биз помидор экиладиган майдонларни ажратиб гектарига 35—40 тоннадан гўнг соламиз. 300—400 килограммдан фосфор ва 600—700 килограммдан азотли ўғитлар берамиз. Қиши билан дам олиб семириб ётган ерларга экилган помидор кўчатлари яхши ривожланади. Шунингдек, парвариш давомида шарбат сувига алоҳида эътибор берилиб, ҳар бир ҳосил теримидан кейин шарбат сувига қондирилади.

Кейинги йилларда бригадалар ихтисослаштирилмоқда. Бунинг самараси қувончли бўлаётир. Етиштирилган экин турлари бир хил бўлса, уларни парвариш қилиш ҳам осонлашади. Ана шундай йўл билан сабзавотдан юқори ҳосил олаётган бригадалар сони йил сайин ортиб боряпти. Беш йиллик планни уч йилда бажариш ташаббуси билан чиққан Соривой Ибраев, Абдуқаюм Мавлонов, Исроил Убайдуллаев бошчилик қилаётган коллективлар ҳосилдорликни мунтазам 450—500 центнерга етказмоқдалар.

Хўжалигимизда ҳали фойдаланилмаётган резервларимиз кўп. Колхозимизнинг ўртача кўрсаткичига нисбатан кам ҳосил олаётган бригадаларимиз ҳам бор. КПСС Марказий Комитетининг май

ХЎЖАЛИК РАҲБАРИ МИНБАРИ

(1982 йил) Пленуми қарорларида ички резерв ва имкониятлардан тўла фойдаланмасдан туриб СССРнинг Озиқ-овқат программасини муваффақиятли амалга ошириш мушкуллиги алоҳида қайд этилди. Бу биздан янада фидокорлик кўрсатиб меҳнат қилишимизни талаб қилади. Шунингдек, ҳар қарич ердан самарали фойдаланиб ҳосилдорликни йил сайин ошира боришимиз лозим.

Деҳқонларимиз шу давргача давлатга 4500 тоннадан ортиқ сабзавот, 200 тонна мева сотдилар. **Ҳозир кунига 80—100 тонна сархил сабзавот маҳсулотлари қабул пунктларига жўнатилмоқда.**

Хўжалигимизда деҳқончилик билан бирга чорвачилик ҳам жадал ривожланиб боряпти. **Ферма ва отарларимизда 938 бош қорамол, 12 минг қўй, 173 бош от боқиляпти.** Колхозимизда асосан ғунажинлар боқилиб, сигир қилиш учун бошқа хўжаликларга етказиб берилади. Бу йилнинг ўзида кўплаб ғунажинлар районимиздаги хўжаликларга сотилди.

Бўрдоқибоқарларимиз гўшт топшириш бўйича йиллик планини ярим йилда бажардилар. Давлатга 140 тонна ўрнига 163 тонна гўшт етказиб берилди. Шунингдек сут, тухум топшириш бўйича етти ойлик планларимиз ҳам ошириб бажарилди. Чорвачиликни ривожлантириш озуқа базасига боғлиқ. Буни яхши билган чорвадорларимиз ҳар йили бир ярим йилга етадиган миқдорда ем-хашак жамғаришга одатланганлар. Шу кунгача 3000 тоннадан ортиқ сифатли озуқа тайёрланди.

Социалистик мусобақа ютуқлар гарови. Хўжалигимизда бригадалараро, звенолараро, колхозчилар, механизатор ва чорвадорлараро социалистик мусобақа кенг йўлга қўйилган. Мусобақани колхоз касаба союз ташкилоти бошқаради. Ғолиблар ҳам моддий, ҳам маънавий жиҳатдан рағбатлантирилиб борилади. Масалан ўтган ўн беш кунлик якуни бўйича энг кўп маҳсулот топширган Исроил Убайдуллаев бошчилигидаги бригада коллективи ғолиб чиқди ва 200 сўм пул мукофоти билан тақдирланди.

Ҳосилдорлик ошган сайин **колхозчиларимизнинг моддий манфаатдорлиги ортиб, турмуш фаровонлиги юксалмоқда. Уларнинг ўртача ойлик иш ҳақи 170—190 сўмни ташкил этаётир.**

Мана, далаларда айни нишқчилик. Барча техника ва ишчи кучларини йил давомида пешона тери, қалб қўрини тўкиб етиштирилган маҳсулотларни йиғиб олишга сафарбар этганмиз. Лекин, юборган маҳсулотларимизни тайёрлов пунктлари ўз вақтида қабул қилиб ололмаяптилар. Юк ортилган транспортларимиз қабул пунктларида суткалаб қолиб кетади. Натижада тракторлар банд бўлиб, терилган маҳсулотлар яшикларда, челакларда туриб қоляпти. Маҳсулотнинг бир қисми даланинг ўзида нобуд бўлмоқда. Тегишли ташкилотлар бу ишларни яхши йўлга қўйсалар фойдадан холи бўлмас эди.

Биз барча резерв ва имкониятларимизни тўла ишга солиб ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи йилида зиммамизга олган **план ва мажбуриятларимизни 5 октябргача** ортиғи билан бажариб, СССРнинг Озиқ-овқат программасининг бажарилишига ўзимизнинг муносиб ҳиссамизни қўшамиз.

А. АБДУХОЛИҚОВ,
Бўстонлиқ районидаги Жданов номли колхоз раиси.

ЗАРБДОР ВАХТАДА

ПОЙТАХТДАГИ «Қизил тонг» тикув ишлаб чиқариш бирлашмасида «СССР 60 йиллигига — 60 зарбдор ҳафта!» шиори остидаги мусобақа тобора авж оляпти.

Суратда: шахсий меҳнат беллашуви илғорлари (чапдан) Р. Азимова, Р. Абдураззоқова, Л. Бухорбоева, М. Каримова.

А. Тўраев фотоси.

СОВЕТЛАР ВА ЖАМОАТ ТАШКИЛОТЛАРИ

ҲАМКОРЛИК САМАРАЛАРИ

Бекободда 7 мингдан зиёд ишлаб чиқариш илғорлари ва активларни бирлаштирган 348 та жамоат ташкилотлари мавжуд. Уларнинг турли хўжалик ва маданий қурилиш вазифаларини ҳал этишдаги ролини оширишга алоҳида аҳамият берилмоқда. Яқинда область ижроия комитетида Бекобод шаҳар ижроия комитетининг жамоат ташкилотлари билан иш олиб бориш тажрибаси кўриб чиқилиб, маъқулланди.

Шаҳарда савдо ва умумий овқатланиш тармоғида 8 та, соғлиқни сақлаш соҳасида 5 та жамоатчилик Советлари тузилган. Бундан ташқари 38 та ота-оналар комитетлари тузилиб, унга 375 киши жалб этилган, 2180 нафар кўнгиллиларни бирлаштирган халқ дружиналари, 54 та ўртоқлик судлари билан яқиндан ҳамкорлик ўрнатилган.

Деярли барча жамоат ташкилотлари ўз фаолиятларини шаҳар Совети доимий комиссиялари, бўлим ва бошқармалар, халқ контроли комитети планларига мувофиқлаштирган. Бинобарин белгиланган йиғилиш ва кенгашларда корхона ва ташкилотлар раҳбарлари, тармоқ доимий комиссиялари вакиллари иштирок этадилар. Ўз навбатида жамоат ташкилотлари фаолияти билан боғлиқ кўпгина масалалар шаҳар Совети ижроия комитети, қатор доимий комиссияларнинг диққат — марказида туради.

Жамоат ташкилотларининг вакиллари ижроком ва доимий комиссиялар кенгашларида, шаҳар Совети сессияларида муҳим масалаларни муҳокама этишда қатнашадилар. Турли қарор ва тадбирлар ижросини назорат қиладилар. Жумладан, кейинги бир ярим йил мобайнида жамоат ташкилотлари аъзолари хўжалик ва маданий қурилиш соҳасидаги 18 та масалани тайёрлашда иштирок этдилар. Ижрокомнинг навбатдаги кенгашида «Жамоат тартибини мустаҳкамлашда кўнгилли халқ дружиналари фаолиятини янада такомиллаштириш. «Кўнгилли халқ дружиналари ва ўртоқлик судларининг ўзаро ҳамкорлигини янада ривожлантириш тадбирлари тўғрисида»ги масалалар қараб чиқилди.

Шаҳар Совети ижроия комитети депутатлик группалари ва доимий комиссияларнинг жамоат ташкилотлари фаолиятини кучайтиришга доимий эътибор бераётганлиги туфайли. Улар шаҳар ҳаёти билан боғлиқ бўлган масалаларни ҳал этишда тобора актив қатнашмоқдалар. Жумладан, шаҳардаги 58 та маҳалла ва уй комитети турар-жойларни ободонлаштириш, кўкаламзорлаштириш ҳамда уларнинг санитария ҳолатини яхшилашга яқиндан кўмаклашмоқда.

Энг яхши микрорайон, ҳовли, уй номини олиш учун мусобақалар ташкил этилмоқда, аҳоли ободонлаштириш ишларига тобора кенг жалб этилмоқда.

1982 йилнинг ўтган ярим йили давомида маҳалла комитетларининг ёрдамида 11358 квадрат метр йўл асфальтланди, 4953 квадрат метр узунликдаги тротуарларга шағал ётқизилди. 33 мингдан зиёд мевали ва манзарали дарахт кўчатлари ўтқазилди. Зеро Бекобод шаҳрининг ободонлаштириш бўйича область мусобақасида бир неча марта ғолиб чиқишида кенг жамоатчиликнинг ҳиссаси каттадир.

Жамоатчи активлар сиёсий-тарбиявий ва маданий-оммавий ишларни жонлантиришга яқиндан ёрдам бермоқдалар. Улар 8 минг тингловчиси бўлган маданият, ҳуқуқ ва педагогика билимлари халқ университетларида машғулотлар ўтказмоқдалар. Оммавий-сиёсий темаларда лекциялар ўқиб, музика, театр, аҳлоқ ва одоб, медицина, оила хусусида суҳбатлар уюштиряптилар.

2 мингдан зиёд кишини бирлаштирган 39 та хотин-қизлар Советлари ишлаб чиқариш илғорлари билан учрашувлар ташкил этиш, янгича урф-одат ва анъаналарни тарғиб қилиш, кишилар онгига сингдиришда намуна кўрсатмоқдалар. Бу соҳада Ўзбекистон металлургия заводи хотин-қизлар Советининг ишлари диққатга сазовордир. Совет томонидан ташкил этилган хотин-қизларнинг «Чайка» клуби турли оммавий-сиёсий, маданий-оммавий тадбирларнинг чинакам марказига айланган.

Балоғатга етмаганлар иши бўйича комиссия мактаб, оила, турли Советлар билан ҳамкорликда халқ маорифи соҳасида, шунингдек социалистик қонунчиликни мустаҳкамлашда ибратли тадбирларни амалга оширмоқда. Комиссия ташаббуси билан ҳозиргача турли соҳалар бўйича 50 га яқин масала қараб чиқилиб, тегишли тадбирлар белгиланди. Жумладан, милиция таянч пунктларининг ҳаммасида жамоатчи активларнинг навбатчилиги йўлга қўйилди. Шаҳар маориф бўлими, маъмурий ҳуқуқ органлари билан яқин ҳамкорлик ўқувчилар ўртасида ўқув-тарбиявий ишлар сифатини яхшилашга самарали таъсир кўрсатди.

Жамоат ташкилотлари гарчи халқ хўжалигининг барча соҳаларида иштирок этаётган бўлишига қарамай, улар олдида ҳал қилиниши лозим бўлган бирмунча вазифалар ҳам бор. Жумладан, корхона ва ташкилотларда ўртоқлик судлари фаолиятини доимий назорат қилиш, зарур ҳолларда уларга амалий ёрдам кўрсатиш, профилактик тадбирлар қўллашни кенгайтириш лозим. Шунингдек, аёлларнинг унумли ишлаб, яхши ҳордиқ чиқаришларини таъминлаш, хотин-қизлар Советлари билан ота-оналар комитетлари ва халқ маорифи бўйича доимий комиссиялар ҳамкорлигини янада мустаҳкамлашга эришиш даркор.

А. ЭРГАШЕВ,
Н. ИВАНКИНА.

ОБЛАСТЬ КОМСОМОЛ ТАШКИЛОТИДА: ЯНГИЛИКЛАР, ВОҚЕАЛАР, ХАБАРЛАР

МАККАЖЎХОРИКОРЛАР МАРРАДА

Куни кеча областимиз узра ажойиб хушхабар тарқалди. Чиноз районидаги «Партия XXIV съезди» совхозининг Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати, Меҳнат Қизил байроқ ва Ҳурмат белгиси орденлари кавалери Абдурасул Эрназаров бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси маррага етди. Ёшлар коллективи СССРнинг 60 йиллиги шарафига бошланган мусобақада актив иштирок этиб, ҳар гектар майдондан 135 центнердан маккажўхори донини йиғиштириб олишга муваффақ бўлди.

Изма-из зафар маррасига Калинин районидаги «Москва» колхозининг Абдураҳмон Раҳимов бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси аъзолари ҳам етиб келдилар. Улар йиғиштириб олган дон гектар бошига 130 центнерни ташкил этди.

Бу йил областимиздаги маккажўхоричилик комсомол-ёшлар бригадаларининг 325 тасида гектар бошига кам деганда 100 центнердан «каҳрабо дон» ҳосили олишга аҳд қилинган. 270 дан ортиқ бригада йиғим-теримни муваффақиятли якунлади. Энди улар «оқ олтин» ҳосилини йиғиштириб олишда актив иштирок этмоқдалар.

ОШИРИЛГАН МАЖБУРИЯТ

Чирчиқдаги 160-қурилиш трестига қарашли 277-кўчма механизациялашган колоннанинг Валентина Жаркова бошлиқ бригадаси аъзолари комсомолларнинг ҳисобот-сайлов йиғилишида янги ташаббус билан чиқдилар. Улар СССРнинг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш юзасидан бошланган мусобақада яна ҳам активроқ иштирок этиб, ўн биринчи беш йилликнинг дастлабки икки йили топшириғини 6 ноябргача бажариш учун кураш бошладилар.

Бу йил Чирчиқ шаҳар комсомол ташкилотининг 50 йиллиги нишонланади. Комсомол-ёшлар шу санани муносиб нишонлаш мақсадида мусобақани тобора авж олдирмоқдалар. Йилдан ўзиб ишлаш истагини билдираётган ёшлар сафи кун сайин кенгайиб бормоқда.

Кўпгина ташаббуслар комсомолларнинг ҳозир ўтаётган ҳисобот-сайлов йиғилишларида туғилмоқда. Кўнгалантерея буюмлари ва спорт товарлари ишлаб чиқариш бирлашмаси 1-цех тикувчиси Озода Азимова йиғилишда сўзга чиқиб, ўн биринчи беш йиллик шахсий планини Тошкент шаҳри юбилейигача бажаришга аҳд қилди. «Ташсельмаш» заводи 6-цехи пайвандловчиси, Ўзбекистон ЛКСМ XXII съезди делегати, республика Ленин комсомоли мукофотининг лауреати Музаффар Аброрхўжаев ҳам ўз зиммасига шундай оширилган мажбурият қабул қилди. Шу заводнинг 2-цех йиғувчи слесарлар бригадаси бошлиғи Александр Саплинов ҳисобот-сайлов йиғилишида коллектив олган янги мажбуриятни баён этди. Бригада аҳли илғорлар ташаббусига қўшилиб, йиллик топшириқни 7 ноябргача бажариш учун кураш бошлади.

БАРАКАЛИ СЕМЕСТР

Тошкентдаги халқ хўжалиги, фармацевтика, политехника, автомобиль йўллари ва Ўрта Осиё медицина-педиатрия институтларининг студентлари меҳнат семестрини Чирчиқ шаҳри қурилишларида ўтказиб қайтдилар. Чирчиқ индустриал техникуми студентлари ҳам шу қурилиш отрядлари қаторида бўлдилар.

Самарали ўтган семестр давомида студентлар «Чирчикжилстрой», «Чирчикхимстрой», 307-кўчма механизациялашган колонна бинокорларига катта амалий ёрдам кўрсатдилар. Улар қўли билан бунёд этилган объектлар яхши ва аъло баҳолар билан қабул қилиб олинди.

Студентлар ишдан бўш соатларида мазмунли дам олдилар. Қурилиш отрядлари зона штаби аъзолари ташаббуси билан «Химик» стадионида спартакиада ўтказилди. Унда 9 та команда спортнинг бир қатор турлари бўйича ўзаро мусобақалашдилар. Ғолиб чиққан командалар Тошкент область комсомол комитетининг ёрлиқлари билан мукофотланди. Мароқли дам олиб қайтган студентлар янги ўқув йилини муваффақиятли бошлаб юбордилар.

ҚЎШМА РЕЙД

«Главташпассавтотранс» контрол-нормалаш бўлими Тошкент шаҳар комсомол комитети билан ҳамкорликда қўшма рейд ўтказди. Рейдда 37 киши иштирок этди. Улар шаҳар автотранспорт корхоналари аҳолига қандай хизмат кўрсатаётганлигини текширишди.

Рейд давомида 211 та автобус текширилди. Улар шаҳарнинг турли маршрутлари бўйлаб аҳолига хизмат кўрсатаётган эди. Рейд давомида билетсиз юрган йўловчилар тартибга чақирилди, хизмат маданиятини оширишга эътиборсизлик билан қараётган, молниявий интизомни бузаётган 5 та автобус ҳайдовчиси устидан акт тузилди. 13 та автобус ҳайдовчиси эса огоҳлантирилди. Рейд аъзолари линияларда молния интизомини мустаҳкамлаш, хизмат маданиятини ошириш, йўл варақаларини тўғри тўлдириш ва ҳаракат хавфсизлигига тўла риоя қилиш зарурлигини уқтирдилар.

Қўшма рейд шаҳар маршрутларида транспорт хизматни кўрсатишни янада яхшилашга маълум даражада ёрдам берди.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ БЎЙЛАБ

● **ЛЬВОВ**

Львовдаги «Электрон» бирлашмаси телевизорнинг янги моделини кўплаб ишлаб чиқара бошлади. Телевизорнинг бу модели ғоят пишиқлиги ва рангли тасвири сифатининг яхшиланганлиги билан ажралиб туради. Бугун шундай приёмникларнинг дастлабки туркуми истеъмолчиларга жўнатилди. Бу йил 150 мингта янги телеприёмник тайёрланади.

● **ГУРЬЕВ**

Каспий денгизининг Қозоғистон қисмида тарвуз йиғиштириб олишга киришилди. Бугун Урал шаҳарларига ҳосилнинг дастлабки туркуми жўнатилди.

● **ОЛМАОТА**

Қозоғистон хўжаликлари дон учун маккажўхори ўрим-йиғимига киришдилар. «Большевик», «Жеттисой», Чапаев номли ихтисослашган совхозлар мўл ҳосил етиштирдилар. Бу хўжаликларда ҳар гектар ердан ўрта ҳисобда 75—80 центнердан сўта йиғиштириб олинмоқда.

● **КИРОВОБОД**
(Озарбайжон ССР).

Кировободда ёш пахтакорлар мактаби ўз ишини тамомлади. Озарбайжон, Ўзбекистон, Тожикистон ва Туркманистон хўжаликларининг намояндалари пахта йиғим-терими арафасида энг яхши миришкорларнинг тажрибаси билан танишдилар. Механизаторлар — Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари Шабан Ризаев, Мансир Керимов мутахассислар, олимлар, тингловчилар ҳузурида лекция ўқидилар, суҳбатлар ўтказдилар. Бу йил қишлоқ ҳунар-техника билим юртларини битириб чиққан юзлаб йигит ва қиз пахтакор республикалар комбайнчиларининг отрядига қўшилди.

● **ГОРЛОВКА**

Горловка кончиларининг юзта оиласи шахтёрлар кунини янги уйларга кўчиб кириб, кутиб олдилар. Бу ерда байрам арафасида «Солнечний» ва «Комсомольский» микрорайонларида иккита кўп квартирали уйга оилалар кўчиб киришди.

(ТАСС).

БЕЛОРУССИЯ. «Бобруйскшина» ишлаб чиқариш бирлашмаси 120 тонналик БелАЗлар учун дастлабки синов шиналарини ишлаб чиқара бошлади.

Суратда: бирлашма маҳсулотининг тажриба нусхаси.

ТАСС фотохроникаси.

БУГУН ТОШКЕНТДА ЎРТА ОСИЁ ВА ҚОЗОҒИСТОН РЕСПУБЛИКАЛАРИ ТРАВМАТОЛОГ-ОРТОПЕДЛАРИНИНГ III СЪЕЗДИ ОЧИЛАДИ.

ТЎРТ МУЧАЛ СОҒ БЎЛСИН

Киев шаҳрида 1981 йилда бўлиб ўтган травматолог-ортопедларнинг IV Бутуниттифоқ съездида Тошкентда Ўрта Осиё ва Қозоғистон республикалари травматолог-ортопедларининг III съездини чақиришга қарор қилинганди. Мазкур съезд медицинанинг бу соҳасини ривожлантиришда катта сиёсий ва илмий-амалий аҳамият касб этиб, унинг ишида иттифоқимизнинг барча қардош республикалари вакиллари иштирок этади. 300 дан зиёд делегат қаторида Москва, Ленинград, Харьков, Рига ва бошқа шаҳарларнинг таниқли олимлари ва тажрибали мутахассислари энг долзарб масалаларни муҳокама қиладилар. Болалар шикастланишининг олдини олиш, қўл-оёқ майиблиги диагностикаси ва уни даволаш, болаларда қуйи аъзолар синиш—чиқиш касалликлари диагностикаси ва уни даволаш съезд программасида кўриладиган асосий мавзулар ҳисобланади. Съезд программ масалалари ичида болаларга кўпроқ ўрин берилгани бежиз эмас, албатта. Зеро, Ўрта Осиё республикаларида туғилиш кўпдир. Бу эса аҳоли таркибида болалар салмоғининг ҳам кўплигидан далолат беради. Шу туфайли ҳам соғлиқни сақлаш органлари, шу жумладан, травматолог-ортопедлар болалар саломатлигига алоҳида эътибор беришлари зарур. Съезд ишини ўтказишга шаҳримиз танланганы ҳам тасодифий эмас.

1920 йилда доҳиймиз В. И. Лениннинг кўрсатмасига биноан Тошкентда Ўрта Осиё Давлат университети ташкил этилиб, унинг таркибида медицина факультети ҳам мавжуд эди. 1930 йилда эса Ўрта Осиёда дастлабки ортопедия клиникаси тузилди.

1946 йилга келиб Тошкентда травматология ва ортопедия илмий-текшириш институти ташкил топди. Бу ҳам Ўрта Осиёда ягона муассаса ҳисобланарди. Мазкур институт қардош Ўрта Осиё республикалари учун травматология, ортопедия, протезлаш ва синган аъзоларни даволаш бўйича ташкилий-методик марказ бўлиб хизмат қилди ва аҳолига травматологик — ортопедик ёрдам кўрсатишни ривожлантиришда асосий марказ бўлди.

Ҳозирги кунда республикамиздаги 96 та махсус травматология-ортопедия бўлинмаларида 5260 та ўрин мавжуд бўлиб, шикастланган беморларга зудлик билан ёрдам кўрсатиш мақсадида 30 та суткалик амбулатория пунктлари хизмат кўрсатяпти. Поликлиникаларда 374 та шу соҳа кабинетларида таянч —ҳаракатланувчи аъзоси шикастланган беморлар муолажа оляпти. Самарқанд, Андижон ва Қашқадарё областларида бундай беморларни махсус даволайдиган касалхоналар ишлаб турибди. 3910 ўқувчи ўринли 13 та махсус мактаб-интернатда сколиоз ва полиомиелит асорати қолган болалар ўқишдан ажралмаган ҳолда даволанмоқда.

Республикамизда кўплаб врач травматолог-ортопед бўлиб, улардан 13 нафари фан доктори ва 50 нафари фан кандидатларидир. Юқори малакали травматолог-ортопед кадрлар тайёрлашда Москва, Ленинград ва Харьков шаҳарлари медицина муассасаларининг хизмати беқиёс бўлди. Республикамизда илмий травматология ва ортопедия ривожланишига мамлакатимизнинг атоқли олимларидан академик М. В. Волков, СССР Фанлар академияси мухбир-аъзоси А. А. Корж, профессорлар Е. С. Юмашев, В. А. Чернавский, А. В. Капланлар катта ҳисса қўшдилар.

Травматолог-ортопед врачларимиз пахтачиликда шикастланишнинг олдини олиш борасида маълум ютуқларга эришдилар. Болалар орасида шикастланишни камайтириш бўйича ҳам баракали ишлар қилиняпти. Туғруқхоналарда таянч-ҳаракат аппарати туғма аномалияли болаларни ўз вақтида аниқлаш ва даволаш мақсадида янги туғилган чақалоқлар кўрикдан ўтказиляпти. Бундай болалар диспансерларда рўйхатга олиниб, улар билан махсус ортопедик даволаш ишлари олиб борилади.

Травматология ва ортопедия институти клиникаларида таянч-ҳаракат аъзолари шикастланган ва касалланган беморлар энг замонавий усуллар билан даволаняпти.

Институт ходимлари томонидан олиб борилаётган илмий тадқиқотлар халқ хўжалигида муҳим аҳамият касб этади. Ҳозир пахтачиликда қишлоқ хўжалиги травматизмининг тиббий соҳаси, суяклар синишини даволашнинг клиник-биологик соҳаси, таянч ва ҳаракат аппарати шикастланишини Илизаров, Волков-Оганесян, Калнберз аппаратларида даволаш, болалар шикастланиши олдини олиш бўйича муҳим тадқиқотлар ўтказиляпти. Бу ишлар натижаси клиникаларда текшириб кўрилади, мустаҳкамланиб, кенг оммалаштирилади.

Республикамизда травматология ва ортопедия соҳасида эришилган муваффақиятлар совет давлати ленинча миллий сиёсати тантанасининг ёрқин ифодасидир. Бу соҳа мутахассислари ўз анжуманларига кўтаринки руҳ, муҳим муаммолар ва янги-янги фойдали таклифлар ва бой тажрибалар билан келдилар.

М. ДЎСТМУРОТОВ,
республика травматология ва ортопедия илмий-тадқиқот институти директори, профессор.
А. Я. СЕМЕНЮГА,
институт бўлим мудири, катта илмий ходим.

КИТОБ БАЙРАМИГА БАҒИШЛАНДИ

ЭНГ ЯҚИН ДЎСТ ВА МАСЛАҲАТГЎЙ

Акмал Икромов районидаги Ойдин Собирова номли 106-мактабда анъанавий китоб байрами бўлиб ўтди. Деворларда буюк тафаккур эгаларининг китоб ҳақидаги ҳикматли сўзлари битилган алвонлар байрамга ўзгача шукуҳ бағишлаган. Байрамга атаб синфлараро «Билим манбаи — китобни севинг» мавзуида деворий газеталар мусобақаси ташкил этилди.

Мактабнинг катта залида тантанали йиғилиш бўлиб ўтди. Ўқувчилар ҳузурига филология фанлари доктори, профессор М. Муродов, болалар шоирлари Турсунбой Адашбоев, Темур Убайдулло, ёзувчи Худойберди Тўхтабоевлар меҳмон бўлиб келишди. Улар кишининг энг яқин дўсти ва маслаҳатгўйи бўлган китоб ҳақида қимматли фикр мулоҳазаларини билдирдилар. Мамлакатимизда китобга бўлган эътибор ҳақида сўзладилар, замонлар тарихини ўзида жамлаган китобларни авайлаб-асраш зарурлиги тўғрисида маслаҳатлар бердилар.

Юқори синф ўқувчиларидан И. Мирхўжаева «Китобни севиб ўқийман», Ш. Абдуллаев «Мен китобдан Ватанни, халқимни севишни ўргандим» мавзуларида доклад қилдилар. Ф. Хўжаева ва З. Хўжаевалар китоб ҳақидаги мазмунли шеърлардан ўқиб бердилар.

Мактаб бадиий ҳаваскорлик ансамбли қатнашчилари китоб байрамига бағишланган махсус программани намойиш қилдилар. Ҳар бир синфда китобга бағишлаб ўтказилган суҳбатлар айниқса жонли ўтди. Шу куни 600 сўмлик ижтимоий-сиёсий, бадиий ва болалар адабиёти китоблари харид қилинди.

9—10 синф ўқувчилари 1-босмахонага ва 9-полиграфия ҳунар-техника билим юртига экскурсия уюштирдилар.

Р. АЛИМОВА.

ЯНГИ КИНОКОМЕДИЯ!

«СУЮНЧИ»

Кино санъати мухлислари «Бу Қўқонда содир бўлган эди», «Еттинчи ўқ», «Оловли йўллар» каби кўпгина бадиий фильмларда турли характердаги ролларни ижро этган ва режиссёр сифатида «Томоша» киноновелласи ҳамда «Чинор остидаги дуэль» комедиясини яратган Мэлис Абзаловни жуда яхши биладилар. М. Абзалов яқинда Р. Муҳаммаджонов сценарийси асосида «Суюнчи» номли комедиясини суратга олишни ниҳоясига етказди. Бу янги картинада республикамизнинг таниқли актёрлари иштирок этганлар.

...Ўлкамизнинг чекка қишлоқларидан бирида истиқомат қилувчи Анзират хола уруш пайтида колхозга раислик қилган, энди эса пенсионер. Бироқ, у ҳануз тиниб-тинчимайди, кишиларнинг ҳамма ишларига аралашади. Бу ишларда кампирга кўпинча унинг тенгқурлари — Холмат ва Мастон ҳамкор бўладилар.

Анзират холанинг табиатидаги қаттиққўллик унинг ўғил ва невараларига ҳам хуш келавермайди. Онасининг кескин муомаласидан аччиқланган Шермат уйни тарк этиб, қозоқ овулидаги фермада ишлай бошлайди. Кампирнинг тўнғич невараси Абдуллани ўз истаги билан уйлантириш мақсадидаги хатти-ҳаракатлари ҳам кулги уйғотади. Умуман, комедия жанридаги бу фильмда етакчи қаҳрамонлар юмористик характерга эга бўлиб, томошабинни сира зериктирмайди. Шерматнинг оилавий футбол командаси тузиш ҳақидаги орзу-интилишлари ҳам картинанинг етакчи сюжет линиясидан бирини ташкил қилади.

Томошабинларга бир қараганда «феодал» бўлиб кўринадиган Анзират кампир ҳаётга «эскича» нуқтаи назар билан муносабатда бўлса-да, қалби эзгуликка тўла, у ҳамма-ҳамма жойда тартиб-интизом бўлишини, адолат тантана қилишини истайди.

Фильм ниҳоясида кампир бетоб бўлиб, кишилар эътиборидан четда қолса-да, ҳозирги фаровон турмушимизни деб бутун ҳаётини бағишлаган, кўпчиликнинг бошини қовуштира билган кекса Онахон ва Отахонларнинг жамиятимиздаги ўрни нақадар улуғвор эканлигига ишонч ҳосил қиламиз.

— Санъаткорлар ўртасида «ўзига ишонган одам кинокомедия яратиши мумкин», деган гап бор,— дейди постановкачи-режиссёр М. Абзалов.— Биз бу фильмда замонавий қишлоқ ҳаётини кўрсатиш билан бир қаторда кўнгли очиқ кишиларни улуғлашни асосий мақсад қилиб олдик. Картинада Ўзбекистон ССР халқ артистлари — Зайнаб Садриева (Анзират), Икрома Болтаева (Мастон), Ғани Аъзамов (Холмат), Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Ҳусан Шарипов (Шермат), ёш истеъдодли актёр Абдураим Абдуваҳобов ва бошқалар суратга тушдилар...

Ўйлаймизки, санъат мухлислари эътиборига ҳавола қилинадиган «Суюнчи» комедияси томошабинларга манзур бўлади.

Р. ҒАНИЕВ.

ҚУШЛАР КОНКУРСИ

ИККИНЧИ ЎРИННИ ОЛИШДИ

Республикамизда ҳар йили хушсурат ва сайроқи қушлар конкурсини ўтказиш яхши анъанага айланган. Ўтган шанба ва якшанба кунлари чин табиат ошиқлари пойтахтдаги Пушкин номли маданият ва истироҳат боғига йиғилдилар. Икки кун давомида боғ сайроқи қушларнинг жозибали ва жарангли овозига тўлди. Турли хил қушлардан ташкил топган кўргазмани томоша қилиш учун минглаб тошкентликлар бу ерга тўпландилар. Уларни катта-кичик қафаслардаги ранг-баранг тўтилар, овози дилларни ром этувчи канарейкалар, хиром билан товланаётган товуслар, олтин тусли қирғовуллар, бургутлар, каклигу-уккилар сўзсиз, ўзига жалб қилди.

Кўргазмада областимизнинг 14 шаҳар ва районидан келган вакиллар иштирок этдилар. Улар 18 турдаги 240 дан ортиқ хушсурат, сайроқи ва маҳаллий қушларни намойиш қилдилар. Табиат шайдолари орасида пенсионерлар, ишчилар, педагоглар, ўқувчилар, ҳатто боғча болалари бор эди.

Ўрта Чирчиқ районидаги Тўйтепа металл конструкциялари заводи қошида ташкил этилган табиат бурчагида парваришланаётган қушлар конкурсда энг юқори кўрсаткичга эришди. Биз ғолибларни табриклаб, уларни суҳбатга жалб этамиз:

— Қушларимизнинг турларини ўз имкониятларидан келиб чиққан ҳолда яъни урчитиш ва дурагайлаш усули билан кўпайтиришга эришмоқдамиз, — дейди завод ишчиси В. П. Цхай. — Конкурсга ўзимиз билан сараланган ана шундай қуш ва паррандалардан олиб келдик...

Коммунистик районидаги ёш натуралистлар клуби аъзолари конкурсда 15 турдаги 40 дан ортиқ қушлари билан қатнашдилар. Улар орасида карелла, ажралмас ва тўлқин қанотли тўтилар, япон амадинаси, канарейка ва мусичаларнинг бир неча чатиштирилган турлари бор. Калинин районидаги Свердлов номли совхознинг «Ғунча» болалар боғчаси кичик табиат ихлосмандларининг олиб бораётган ишлари ҳам кўпчиликда яхши таассурот қолдирди. Кичкинтойлар ўз боғчаларида парваришланаётган гапирувчи тўти ва канарейкалари билан конкурсда иштирок этдилар ва фахрли ўринлардан бирини эгалладилар.

Қорақалпоғистон АССР ва республикамиз областлари табиат шайдолари иштирок этган хушсурат, сайроқи ва маҳаллий қушларнинг тўртинчи республика конкурсида областимиз вакиллари наманганликлардан сўнг иккинчи ўринни эгалладилар. Конкурс қатнашчилари табиатни муҳофаза қилиш республика жамиятининг дипломлари ва қимматбаҳо совғалари билан тақдирланишди.

З. ТОШМУҲАМЕДОВА.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

«БЕРДСК-8» ЭЛЕКТРОБРИТВАСИ

«БЕРДСК-8» ЭЛЕКТР-СОҚОЛ ОЛИШ АСБОБИ «БЕРДСК-2М»НИНГ ЎРНИНИ БОСАДИ.

Бу моделда «БЕРДСК-2М»дан фарқ қилувчи электр таъминлагични улайдиган ва айирадиган аппарат, соч қирқиш қурилма блоки мавжуд, электр токини улайдиган переключатель эса устаранинг корпуси ичига жойланган бўлиб, бу эса электр асбобини ишлатишда қўшимча қулайлик яратади.

ЭЛЕКТР АСБОБНИНГ ФОРМАСИ АНЧА КЎРКАМ ВА ҚУЛАЙДИР.

Асбобда 72 фазали қирққичлардан қўлланилган, бу тозалаб олиш имконини яратади.

Баҳоси — 20 сўм.

«РЕКЛАМА» МАРКАЗИЙ РЕКЛАМА АГЕНТЛИГИ.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети

ТОШКЕНТ ШАҲАР 1-УЙСОЗЛИК КОМБИНАТИ ҚОШИДАГИ

171-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1982—83 ўқув йили учун қуйидаги мутахассисликлар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

бўёқчилар, бўёқчи-альфрейшчик, сувоқчи, қурувчи-дурадгор, электромонтажчи, электр пайвандчи, ғишт терувчи монтажчи, дурадгор-паркетчи, облицовкачи-плитачилар.

Ўқиш муддати — 6 ой, 1—3 йил

БИЛИМ ЮРТИГА 8—10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ, 15 ВА УНДАН КАТТА ЁШДА БЎЛГАН ЙИГИТ-ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

3 йиллик ўқишни тамомлаганларга ўрта маълумот тўғрисида аттестат ва ҳунари бўйича аттестат берилади.

Ўқишга қабул қилинганлар уч маҳал иссиқ овқат, кийим-кечак ҳамда ишлаб чиқариш практикаси даврида иш ҳақи билан таъминланадилар.

Билим юртини аъло баҳо билан тугатганлар ўрта ва олий ўқув юртларига имтиёзли шартлар билан қабул қилинадилар.

Областлардан келганлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатлар керак:

туғилганлиги ҳақида гувоҳнома (ёки паспорт), маълумоти ҳақида шаҳодатнома, медицина справкаси, 6 дона фотосурат (3х4 см. ҳажмида), турар жойидан справка, мактабдан характеристика, автобиография.

ҲУЖЖАТЛАР СОАТ 9.00 ДАН ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Билим юртининг адреси: Тошкент шаҳар-81, Домбробод кўчаси, 74-уй (50, 54, 70, 79, 80, 34, 103, 123-автобусларнинг, «16-поликлиника» бекати, 16-троллейбусда «Домбробод» бекати). Телефон: 77-49-53.

ШАҲАР ТЕЛЕФОН ТАРМОҚЛАРИ АБОНЕНТЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

РЕСПУБЛИКА ШАҲАРЛАРАРО ТЕЛЕФОН СТАНЦИЯСИ ШУНИ МАЪЛУМ ҚИЛАДИКИ,

кредитга шаҳарлараро телефонда гаплашганлик ҳақи счёт тақдим этилган вақтдан бошлаб 15 кун муддатда тўланиши керак.

ҲАҚ БЕЛГИЛАНГАН МУДДАТДА ТЎЛАНМАСА, ТЕЛЕФОН УЗИБ ҚЎЙИЛИШИ МУМКИН.

Ўзиб қўйилган телефон қарз узилгандан ва улаб бериш учун 2 сўм тўлангандан сўнг шаҳар телефон станцияси томонидан улаб берилади. Телефон ўзиб қўйилган пайтдан бошлаб бир ой муддатда қарз тўланмаса, абонент тугатилиши мумкин. Қарз жорий этилган тартиб бўйича ундириб олинади.

Шаҳарлараро телефонда гаплашганлик учун ҳақни ўз вақтида тўлашингизни сўраймиз.

Справкалар учун телефонлар: 44-32-24, 44-33-34.

ЖАҲОН ЯНГИЛИКЛАРИ

ТИНЧЛИКНИНГ ЗАРУР ШАРТЛАРИ

НЬЮ-ЙОРК. 7 сентябрь. (ТАСС). Совет Иттифоқининг қуролланиш пойгасини тўхтатиш ва уни орқага буриб юборишга, кескинлик ўчоқларини бартараф этиш ва можароли масалаларни музокаралар йўли билан ҳал қилишга қаратилган тинчлик ташаббуслари бутун инсоният манфаатларига мос бўлиб тушади, деди Америкадаги «Интернэшнл паблишерс» китоб нашриётининг президенти Бетти Смит хоним ТАСС мухбири билан суҳбатда.

Рейган маъмуриятининг Совет Иттифоқи билан конфронтация ўтказиш сиёсатидан воз кечиш зарур. Бу сиёсат халқаро тинчлик таянчига путур етказади. СССР билан ҳамкорлик ва Совет тинчлик ташаббусларини ҳисобга олиб амалий музокаралар ўтказиш, бу музокараларга ижобий жавоб бериш — ер юзида тинчликни сақлаб қолишнинг энг зарур шартларидир. Вашингтоннинг ҳозирги позицияси унинг халқаро барқарорлик ва тинчликдан ҳақиқий манфаатдор эмаслигини билдиради, деб таъкидлайди Б. Смит.

ВАТАНПАРВАРЛАРНИНГ ДАДИЛ ОПЕРАЦИЯСИ

БУЭНОС-АЙРЕС, 6 сентябрь. (ТАСС). Чилидан хабар қилишларича, Чили ватанпарварлари тўққиз йил муқаддам фашистлар томонидан ўлдирилган Чили халқ президенти Сальвадор Альенде хотирасига бағишланган баёнотни Сантьягодаги расмий телевидение каналлари орқали эфирга беришга муваффақ бўлдилар. Ватанпарварлар давлат телестудияси каналига уланиб олиб ва унинг кўрсатувини тўхтатиб қўйиб, чилиликларни режимга қаршилик ҳаракатига янада активроқ қўшилишга, шу тариқа Пиночетнинг ағдарилишини тезлаштиришга чақирдилар. Улар халқни маҳрумлик ва очликка дучор этаётган диктатуранинг ички сиёсий жабр-зулмини ва ғайри миллий-иқтисодий йўлини фош қилиб ташладилар. Расмий телевидение кўрсатуви 7 минут давомида узиб қўйилди.

Ҳукмрон режим шу кунларда ўз йўли танқид қилиб чиқилиши мумкинлигига имконият қолдирмаслик учун бир қанча таниқли обзорчилар иштирок этадиган одатдаги радио эшиттиришни тақиқлаб қўйди. Чили журналистлар коллегияси бунга қарши норозилик билдирди.

ЛИВАНДАГИ АҲВОЛ

БАЙРУТ, 6 сентябрь. (ТАСС). Ливаннинг таниқли сиёсий арбоби, собиқ бош министри Р. Караме Исроил агрессияси тўхтатилишини ва интервенциячиларнинг қўшинлари шу мамлакат территориясидан олиб чиқиб кетилишини яна талаб қилди.

Вашингтон билан Тель-Авивнинг Ливан халқига қарши фитнаси, деди Р. Караме, мамлакатимиз бутунлигини барбод қилиш, уни бўлиб юборишга эришиш, сўнгра эса Кэмп-Дэвид сиёсати гирдобига тортиш мақсадини кўзлайди. Ливан ватанпарвар кучлари Ливанга исроиллик агрессор билан «сулҳ» шартномасини тиқиштиришдан иборат таслимчилик режаларини қатъиян рад қиладилар. Империалистларнинг қисуви шароитида араб мамлакатлари билан дўстимиз — Совет Иттифоқи ўртасидаги ҳамкорликнинг аҳамияти ҳар қачонгидан ҳам каттадир, деб уқтирди у сўнгра. Совет Иттифоқи агрессорга қарши одилона курашда бизга ёрдам бермоқда.

Исроил армиясининг Ғарбий Байрутни қуршаб турган бўлинмалари шаҳарнинг жанубий чеккалари — Бир Хасан ва Жина тарафда яна илгари силжиб, икки кун муқаддам Ливан маъмурлари билан халқаро ажратиш кучлари вакилларининг аралашувидан кейин чиқиб кетган позицияларини қайтадан ишғол қилиб олдилар. Баъзи жойларда Исроил солдатлари ундан ҳам илгари сурилдилар, чунончи, «Ас-Сафир» газетасининг хабар қилишича, оккупациячилар ЯХДР элчихонасининг биносини босиб олиб, унинг тепасида Исроил байроғини кўтардилар. Бу иғвогарлик ҳаракати Ливан миллий ватанпарвар кучлари қуролли отрядларининг қўмондонлигини Бир Хасан ва Жина районларига ўз жангчилари қўшимча отрядларини келтириб қўйишга мажбур этди.

Кейинги кунларда Исроил қўмондонлиги малакат шимолига қўшин келтириб ташламоқда. Шанбадан якшанбага ўтар кечаси Эхденга яқин жойлашган районда исроилликлар араблараро кучлар составига кирувчи Сурия қўшинлари билан тўқнашув чиқардилар. Шу тўқнашув вақтида Исроилнинг олти ва Суриянинг тўрт солдати ўлдирилди ва ярадор қилинди.

Бугун Исроил мудофаа министри Шарон Сурия шаънига сурбетларча дўқ-пўписа қилиб гапирди. Маълумки, кейинги кунларда Исроил ҳарбийлари Ливан шарқида, Бекаа водийсида милитаристик тайёргарликларини кучайтириб юбордилар. Ливанда тинчликни сақловчи араблараро кучлар составига кирувчи Сурия қўшинлари шу водийда турибди. Исроиллик оккупациячилар бу ерга ҳарбий техника келтирмоқдалар, зудлик билан йўллар қурмоқдалар, радар қурилмаларини монтаж қилмоқдалар.

БУШНИНГ МИЛИТАРИСТИК НУТҚИ

ВАШИНГТОН. АҚШ вице президенти Жорж Буш АҚШда нишонланаётган меҳнат кунидан фойдаланиб, яна милитаристик руҳида нутқ сўзлади. У Флорида штатининг Орландо шаҳрида сўзга чиқиб, биз ўз ҳарбий программамизни бажаришга киришдик, деди. Биз «В-1» стратегик бомбардимончи самолётлар ясаш ва нейтрон зарядли портловчи қалпоқлар ишлаб чиқариш программаларини қайтадан тикладик.

Буш ядро қуролларини кўпайтирмаслик ҳаракати тарафдорларини қаттиқ танқид қилиб, уларнинг АҚШда зўр куч билан қўллаб-қувватланган таклифини гўё Қўшма Штатларнинг ва иттифоқчиларининг хавфсизлигига «зарар етказади» ҳамда стратегик қуролларни чеклаш ва қисқартириш тўғрисидаги Совет — Америка музокараларида АҚШнинг позициясига «путур етказади» деб ишонтирмоқчи бўлди.

ИСРОИЛ агрессорлари Ливанда тинч аҳолига қарши Америка Қўшма Штатларида ишлаб чиқарилган фосфорли снарядлардан, золдирли ва кассетали бомбалардан фойдаландилар. Халқаро шартномаларда бу қуроллардан фойдаланиш ман этилганлигига қарамай сионистлар уларни ҳимоясиз қариялар, хотин-қиз ва болалар бошига ёғдириб, минглаб кишиларнинг ёстиғини қуритдилар ва оғир жароҳатлантирдилар.

Суратда: исроилликлар Ғарбий Байрутда ишлатган ваҳшиёна қуроллар.

Г. Надеждин фотоси. **ТАСС фотохроникаси.**

ИСПАНИЯ НОРОЗИЛИГИ

БРЮССЕЛЬ. Бельгия ташқи ишлар министрлигининг хабар беришича, Испания ҳукумати радиоактив чиқиндиларини Атлантика океанига ташлаганлиги хусусида Бельгия ҳукуматига норозилик нотасини топширди.

Бельгия, Голландия ва Швейцария ўзларининг радиоактив чиқиндиларини Испаниянинг Галисия областидан шимоли-ғарб томонда Атлантиканинг халқаро сувларига ташламоқдалар.

Кейинги кунларда Бельгиянинг Зебрюге портида ана шу чиқиндилар контейнерларга тўлдирилиб, бу чиқиндилар Швейцария ва Бельгиянинг ядровий марказларидан денгизга ташлаш учун шу портга келтирилган эди.

(ТАСС, 7 сентябрь).

«ВРЕМЯ» ХИЗМАТДА

ҒАЛАБА районидаги Киров номли ўқув-тажриба хўжалиги раҳбарлари пахтакор ва чорвадорларга маданий хизмат кўрсатишни яхшилашга алоҳида эътибор билан қараяптилар.

300 ўринли ёзги ва қишки клуб хўжалик ишчиларининг доимий ихтиёрида. Улар ишдан бўш пайтларида клубдаги тўгарак машғулотлари ва турли мавзудаги кечаларда иштирок этадилар. Клубдаги «Время» вокал-чолғу ансамблининг концертлари айниқса оммалашиб қолди.

Ансамбль аъзолари турли касбдаги ёшлар бўлиб, улар ўз репертуарларини СССР халқларининг ранг-баранг куй ва қўшиқлари билан бойитганлар. Бу ҳаваскор коллектив фақатгина клубдаги концертлар билан чекланиб қолмай, чорвадорлар ва пахтакорлар ҳузурида ҳам тез-тез бўлиб туришади. Айни иш қизиган пайтларда улар ижодий сафарлари сонини 8—10 мартагача кўпайтирадилар. Яқинда 2-бўлимдаги М. Бекиров бошлиқ бригада меҳнаткашлари тушлик пайтида «Время»нинг куй ва қўшиқларини тинглаб, ҳузур қилиб дам олдилар.

Хўжалик раҳбарлари бундан ташқари, халқ драма театрлари ва концерт группаларини ҳам ўз клубларига таклиф қилганлар. Ўзбек, қозоқ, корейс театрларининг бадиий коллективлари ҳам дала меҳнаткашларига маданий хизмат кўрсатишади.

Н. ЎТЕГЕНОВ.

АСАЛАРИЧИЛИК СОВХОЗИДА

ТОШКЕНТ асаларичилик совхози маҳсулот етиштириш билан бирга республикада янгидан ташкил қилинаётган хўжаликларга кўплаб миқдорда ёш ари уялари етказиб бермоқда. Совхоз ташкил этилгандан буён 25 минг 600 дан ортиқ ари уяси сотилди. Йил охиригача бу кўрсаткич 28 мингга яқинлашиб қолади.

Совхоз меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг май (1982 йил) Пленуми қарорларига амалий иш билан жавоб бермоқдалар. Бу йил давлатга 100 тонна сифатли асал, 100 килограмм асалари сути сотилади.

Яқинда хўжалик мутахассислари Ленинградда бўлиб, асалалардан қандай қилиб заҳар олиш сирларини ўрганиб қайтдилар. Шундай қилиб, совхозда медицинамиз учун дори-дармонлар тайёрлашда қимматбаҳо хомашё бўлган асалалари заҳарини олиш технологиясини ўзлаштириш ҳам йўлга қўйиляпти.

Совхоз коллективининг келгусидаги режалари улкан. Улар 1985 йилга бориб ари уяларини 350 мингга кўпайтиришга, асал ишлаб чиқаришни эса 30 процентга оширишга, арилардан заҳар олишни кенг кўламда йўлга қўйишга аҳд қилганлар.

У. НИЁЗОВ.

ТЕКИНХЎРГА ШАФҚАТ ЙЎҚ!

ОМОНАТГА ХИЁНАТ

ҲАР КУНИ қўлингдан минглаб сўм жарақ-жарақ пуллар ўтсаю, ундан бир мири ҳам ҳамёнингга тушмаса. Пойтахтнинг Ленин районидаги 14/0105-омонат кассасида кассир бўлиб ишлаётган Элмира Бойматовага бу фикр тинчлик бермай қўйди. Қаловини топса қор ҳам ёнади дейишади. Кассир ҳам аҳолининг коммунал хизматлар учун тўловларини кассага топшириш ўрнига киссасига жойлаш йўлини ўйлаб топди.

Элмира Бойматова квартира, газ, электр токи ҳақини тўлаган кишилардан олган пулларини ҳамёнига ура бошлади. Ҳисоблаб кўрса, қандайдир икки ҳафта ичида 166 сўм 20 тийинни киссасига жойлабди. Кассирнинг нафси энди ҳаккалак ота бошлаган эдики навбатдаги ревизияда бу камомат юзага чиқиб қолди.

Омонат кассаларининг мутасаддилари давлат кассасини ўз киссаси билан «алаштириб» қўйган кассирни ортиқча қойинтирмадилар. Ёпиғлик қозон ёпиғлигича қолиши учун Э. Бойматова шу райондаги 14/051-омонат кассасига ўтказилди. Дастлабки «тажрибаси» муваффақиятсизликка учраса ҳам пулни кўрганда ўртанадиган юраги уни яна қингир йўлга бошлади. Бу омонат кассасида ҳам коммунал хизматлар учун меҳнаткашлар тўлаган пулдан «ҳисса»сини чегириб ола бошлади.

Элмира Бойматова асосий «фаолияти»ни Сергели районидаги 7945/0121-омонат кассасига ўтгандан кейин бошлаб юборди. Унинг текин пул топиш йўли ўшаўша: аҳолининг коммунал хизматлар учун тўловларини кассага топшириш ўрнига ҳамёнига уриш эди. Аммо контролёр-кассир лавозимида ишлаётган Э. Бойматовани аввалги қандайдир юз-икки юз сўмлар қаноатлантирмай қўйган эди. У 1981 йилнинг 28 декабридан 1982 йилнинг 26 февралигача меҳнаткашларнинг коммунал хизматлар учун тўловларидан 2500 сўмини ўмарди. Кассирнинг қўлларида тилла узуклар, эгнида қимматбаҳо либослар пайдо бўлди.

Лекин шу вақтда омонат кассасида ревизия ўтказилиб қолинди. Сергели районидаги 7945-марказий омонат кассасида ревизор бўлиб ишлайдиган Т. Куркова камоматни аниқлашга аниқладию, ҳотамтойлиги тутиб, жиноятни фош қилмади.

— Камоматни қопласангиз бўлгани, — деди ревизор кассирга.

Элмира ёш бўлса ҳам бундай ишларда устаси фаранг чиқиб қолди. Ўзи ишлаётган жойдаги кассада омонати бўлган, ҳозирги пайтда Москвада яшайдиган К. исмли кишининг гўё кассадан 2500 сўм — яъни худди камоматида етишмаётган пулни олган, деб қалбаки ҳужжатни расмийлаштириб, ревизия актини «бодди-босди» қилди-қўйди.

Кассир бундоқ ўйлаб кўрса, сувдан қуруқ чиқяпти. Шунинг учун ревизия ўтгандан кейинги 13 кун ичида яна давлат кассасига топширилиши керак бўлган 743 сўм 39 тийинни «ҳазм» қилиб юборди. Кишилардан жарақ-жарақ санаб олган пул ҳамёнини қаппайтира бошлагач, бармоқларидаги тилла узуклари унинг серпуллигини тузукроқ сездирмаётганга ўхшаб туюлди. Шунинг учун битта омонат дафтарчасини шартта ўз номига ёзиб олди. Бу дафтарчани гўё омонатга 35 минг сўм қўйилган, деб тўлдирди.

Элмира Бойматова омонат кассасида бу антиқа ишларини узоқ давом эттира олмади. Тошкент давлат меҳнат кассалари ревизия бошқармасининг ревизори Л. Юдина аҳолидан коммунал хизматлар учун тўланган, аммо кассага ўтказилмаган пулларни аниқлагач, дарҳол бу ҳақда раҳбарларга маълум қилди.

Омонат кассани текин пул орттириш манбаига айлантириб олган Э. Бойматова қилмишига яраша етти йил муддатга озодликдан маҳрум этишга ҳукм этилди. Ўз вақтида кассадаги камоматни аниқлаган бўлса-да, жиноятни хас-пўслашга ҳаракат қилган Т. Куркова ҳам ўз жазосини олди.

Бироқ уч омонат кассасида қисқа муддат ишлаган кассир жиноятга қўл урган пайтдаёқ фош этилиши мумкин эмасмиди? Омонат кассаларида назоратнинг бўшаштириб юборилганлиги, моддий жавобгарлик билан боғлиқ ишларда кадрларни танлашга эътиборсизлик билан қаралганлиги Э. Бойматовага давлатнинг тўрт минг сўмга яқин пулини ўмаришга имкон берди. Шу сабабли ҳам Тошкент шаҳар прокуратурасининг давлат омонат кассалари шаҳар бошқармаси бошлиғи С. Шаповалова номига йўллаган тақдимномасида бундан буён шу сингари жиноятларнинг олдини олиш учун тегишли чоралар кўриш зарурлиги уқтирилади.

Б. ҚУРБОНОВ,
шаҳар прокуратурасининг катта терговчиси.
Э. ЭРНАЗАРОВ.
«Тошкент ҳақиқати» мухбири.

Редактор Н. НАСИМОВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

МТ-I. 9.00 — Время. 9.40 «Киносаёҳатчилар клуби». 10.40 — «Уруш ва тинчлик». Бадиий фильм. 2-серия. «Наташа Ростова». 12.15 — «Қўшиқларимиз, парвоз эт!». 13.00 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — «38-параллель». Телевизион ҳужжатли фильм. 16.15 — Корея Халқ Демократик Республикаси артистларининг концерти. 16.35 — «Горнчилар, қаердасиз!». 17.20 — УССР «Зопорожец» хизмат кўрсатган ҳаваскорлик рақс ансамблининг чиқиши. Запорожьедан олиб кўрсатилади. 17.50 — «Расмларда қуёш акси бор». 18.05 — «Инсон қуёш доирасида». Ҳужжатли фильм. 18.15 — Енгил атлетика бўйича Европа чемпионати. Грециядан олиб кўрсатилади. 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.35 — «Биргаликда аҳил оиламиз». 20.10—«Уруш ва тинчлик». Бадиий фильм. 3-серия. «1812 йил». 21.30 — «Время». 22.00—«Руде право» газетасининг соврини учун хоккей бўйича халқаро турнир. ЧССР—СССР терма командалари. Чехословакиядан олиб кўрсатилади. Кўрсатув тугагач (00.15) — «Дунё воқеалари».

МТ-II. 9.00 — Эрталабки гимнастика. 9.20 — Илмий оммабоп фильм. 9.35 ва 10.35 — Астрономия. 10-синф. Астрономиянинг асосий методлари. 10.05 ва 14.00 — Немис тили. 2-йил шуғулланаётганлар учун. 11.05 — Ҳунар-техника билим юртларининг ўқувчиларига. Тарих. СССРнинг ташкил топиши. 11.35 ва 12.40 — География. 7-синф. Совет географларининг тадқиқотлари. 12.05 — «Ота-оналар, Сизлар учун». Ўқитувчи экрани. 13.10 — Тарих. 5-синф. Санъат ва диний эътиқоднинг пайдо бўлиши. 13.40 — Табиатшунослик. 4-синф. Бизнинг планета — Ер. 14.30 — А. Н. Островский ҳаёти. 2-кўрсатув. 15.30 — СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига. «Юз йилларга тенг йўл». 16.20 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Жаҳон халқларининг ижоди. Вьетнам. 2-кўрсатув. 19.20 — «Майя Плисецкая». Ҳужжатли фильм. 20.30 — «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 — «Дўстларимиз чеҳраси». 21.30 — Время. 22.00 — «Дон қиссаси». Бадиий фильм.

ЎзТВ-I. 11.25 — Кўрсатувлар программаси. 11.30 — Ботаника. Ўсимликларнинг аҳамияти ва уларни муҳофаза қилиш. 12.00 — «До-ре-ми-фа-соль». Мактаб ўқувчилари учун музикали кўрсатув (такрорий). 12.30 — Рус адабиёти. М. Горький. Ҳаёт саҳифалари. 13.00 — «Журналист». Бадиий фильм. 1-серия. 18.00 — Кўрсатувлар программаси. 18.05 — Мультфильмлар. 18.30 — Мактаб ўқувчилари учун. «Жонажон ўлка». 19.00 — «Партия турмуши». «Партия ташкилотларида ҳисобот сайловлар». 19.30 — Ахборот. 19.45 — «Журналистчасига ростгўйлик билан». Кинопрограмма. 20.30 — Ахборот. 20.50 — «Қизлар гулдастаси». Концерт. 21.30—Время. 22.00 «Хирмонингизга барака». 22.20 «Журналист»». Бадиий фильм. 2-серия. 23.55 — Янгиликлар.

ЎзТВ-II. 18.10 — Кўрсатувлар программаси. 18.15 — «Ўзлигингни топ». Телевизион ҳужжатли фильм. 19.05 — «Ижодий изланиш кишилари». 19.35 — «Ҳамдўстлик». Телевизион фильм. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Эстетика асослари, эстетика фани нимани ўрганади. 21.00 — «Яшнаётган Буджак». Телевизион ҳужжатли фильм. 21.30 — МТ-II.

ТЎЙТЕПА МЕТАЛЛ КОНСТРУКЦИЯЛАРИ ЗАВОДИГА

даъво ишлари билан таниш бўлган малакали юрист-консультант

КЕРАК

Завод квартира билан таъминлайди.

Мурожаат учун адрес: Тошкент области, Тўйтепа шаҳри (Революция хиёбонидан Тўйтепагача шаҳар атобусида, сўнгра маҳаллий автобусда заводгача борилади).

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П, ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор ўринбосарлари—335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь—334808, 325353; секретариат—325750. БЎЛИМЛАР: хатлар ва оммавий ишлар: фельетонлар—334048, 325354; партия турмуши—325778; пропаганда—325645; саноат, капитал қурилиш ва транспорт—325749; қишлоқ хўжалиги—325649, 325647; адабиёт ва санъат—325787; совет қурилиши—325645; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик—325733; фан, маданият ва олий ўқув юртлари—325553; фотомухбир—325894.